

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

A KÖZÉLETHEZ MINDENKINEK KÖZE VAN

Blaskó Péter színművész

12. oldal

**EGYÜTT KELL
ŐRIZNÜNK
1956 LÁNGJÁT**
5. oldal

**NEM SZABAD
VESZNI HAGYNI
A RUSZWURMOT**
10. oldal

**NAGYMAMA
RECEPTJEIRE ÉPÜL
A RÉTESVÁR**
26. oldal

NOVEMBERI PROGRAMJAINK

Borsos Miklós Emléklakás

11.07. 18:00 **„Fiam és apám közül kimaradt az életem...”**
Béri Géza emlékezt

11.13. 18:00 **Az ábrázolás művészete**
Grafikai előadássorozat

Virág Benedek Ház

11.06. 18:00 **Formák-történetek-funkciók**
kiállítás megnyitó

Tér-Kép Galéria

11.14. 18:00 **Colligere: kiválasztani és egymás mellé rakni**
kiállítás megnyitó

Csanády András: A kürtös (1976)

Várnegyed Galéria

11.15. 18:00 **Sárkányok földjén Erdély bűvöletében**
Csanády András életmű-kiállítása
kiállítás megnyitó

Márai Sándor Művelődési Ház

11.08. 14:00 **Ismerjük meg a MáraiKultot!**
Szeretet Klub

11.10. 16:00 **Mesebölt Bábszínház: A kiscigánybűvölés**
CsemeTeátrum

11.13. 19:00 **Gyarmati Fanni naplója**
Hátori Gabriella színművésznő önálló estje

11.14. 19:00 **Temesvári Bence koncert**
Krisztina Klasszik

11.15. 19:00 **Jövőnk titkai**
Stumpf-Biró Balázssal és Gundel Takács Gáborral a tervezett összeomlásról

Stumpf-Biró Balázs

Jókai Anna Szalon

11.06. 19:00 **VerStandUp**
Zoltán Áron önálló estje

11.07. 18:00 **Kettesben Illényi Katicával**
koncert

11.12. 18:00 **A küzdés maga - Michelangelo művészete**
A művészettörténet mesterei előadás

Illényi Katica

További részletek a www.maraikult.hu weboldalon.

Poros-pókhálós kirakatok

Megyek az Attila úton, egykedvűen sepregeti a járdát egy hölgy. Nem tudom, hogy házmester vagy egy kis bolt tulajdonosa, mindenesetre szép dolog, hogy rendben tartja a ház előtti járdaszakaszt. Ám meglepően sok, túlságosan is sok bezárt üzlet, lehúzott fémrács előtt haladok el. Volt itt egy magánnyomozói iroda is, azt már végképp nem találok. Nem mintha szükségem volna rá... Azonban elgondolkodtató, hogy mi minden alakult át és költözött bevásárlóközpontokba vagy az internetre az utóbbi húsz évben. Tele a város, tele a kerület kihasználatlan utcafronti üzlethelyiségekkel.

Érthető, hogy ha pár kattintással megkereshető és megvehető egy árucikk, a kereskedőnek nem feltétlenül kifizetődő boltot fenntartani. De van sok olyan üzlet, vállalkozás, ami nem költözhet a virtuális térbe, mégse nyitnak utcai üzletet. A kereskedő és vevő közötti személyes kapcsolat, a szakmai tanácskérés így egyaránt akadályba ütközik: az interneten chatbotokkal, virtuális ügyfélszolgálati személyekkel társalgunk, és sokszor egyáltalán nem kapunk érdemi választ kérdéseinkre.

A Szentháromság téren még száz éve is rendszeresen volt piac, élő csirkével és egyéb jószágokkal. Ha a piacozás ilyen formája felett talán eljárt az idő – a Czákó Termelői Piac példája nem ezt mutatja –, ám az igény a friss élelmiszerre, a színvonalas szakipari munkára, az alapvető szolgáltatásokra nem változott. Épp ezért öröndetes látni, ha elkezdene rendbe tenni egy-egy kirakatot, üzlethelyiséget. Mert remélhető, hogy ott hamarosan üzlet nyílik. Sajnos azonban ez a kerületi üzlet-rozenászmég várat magára. Amit mi magunk megtehetünk, az az, hogy a szupermarket helyett a meglévő, helyi üzletekben vásárolunk, a helyi kereskedők szolgáltatásait vesszük igénybe, mert ezzel a megmaradást, a bővülés lehetőségét adjuk nekik. Remélem egyúttal, hogy előbb-utóbb egyre több lehúzott roló emelkedik fel újra a kerületben.

Kuthi Áron
főszerkesztő

Impresszum

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA
Kiadó: Budavári Média és Városmarketing Kft.
Szerkesztőség: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 4.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Balogh Roland, Schmidt Gábor, Szilléry Éva, Tari Tamás
Fotó: Kocsis Attila, Kőrösi Tamás, Tóth Tibor, Vadnai Szabolcs
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik kéthetente 18000 példányban.

Házzról házra jár a budavári vándorbölcső

A bölcső az újszülött életében az első saját tér, ahol eleinte a legtöbb idejét tölti, hiszen a baba az első hetekben a táplálkozáson kívül többnyire alszik, ami rendkívül jótékony hatással van fiatal idegrendszerének fejlődésére. A hazai vándorbölcső mozgalom a ringatózó ágyikóval az újszülött érkezésével a családba költöző örömet is szeretné továbbadni. Fazekas Csilla alpolgármester már önkormányzati képviselőként is többször jelen volt a kerületi vándorbölcső átadásánál.

– Mikor és hogy kezdődött a vándorbölcső "munkája" a kerületben?

– Dr. Sándor Péterné és Marschall Máté önkormányzati képviselők felajánlásából a Budai Polgári Közosséggel 2022-ben vásároltuk meg a budavári vándorbölcsőt. A mozgalom lényege, hogy felelevenítse azt a régi hagyományt, amikor a kisbabákat még bölcsőkben ringatták és a kiságyak több nemzedéken keresztül családról családra jártak az összetartozás jelképeként.

– Hány babát ringatott eddig az I. kerületi vándorbölcső?

– A vándorbölcső idén decemberben már a hetedik családhoz kerülhet. A bölcső és egy kis babakelengye-csomag sorsolással találja meg gazdáját, majd miután a kisbaba kinőtte, útnak indul egy új családhoz, mivel a bölcső a gyermek négy hónapos koráig ajánlott. Bármelyik I. kerületi család, amelybe kisgyermek érkezik, jelentkezhet online regisztrációs lap kitöltésével a budaipolgarikozosseg.hu oldalon. Jelentkezni folyamatosan lehet.

– Mi a jelentősége a vándorbölcsőnek, hogy köti össze a családokat?

– A vándorbölcsővel ösztönözni szeretnénk az első kerületben élőket arra, hogy a gyermekeket vállaló családokra kiemelt figyelmet fordítsanak. Szeretnénk továbbá, hogy minél több család

Fazekas Csilla és Marschall Máté a 2022-es, első bölcső-átadáson

Fotók: Vadnai Szabolcs

A vándorbölcső négy hónapon át vigyázza kis lakója álmait

találjon otthonra kerületünkben, maradjon itt helyben vagy költözzön ide. Számos önkormányzati támogatással (köztük a százezer forintos születési támogatással és oltási támogatásokkal) is igyekszünk segíteni a kerületben gyermeket vállalókat. A gyönyörűen faragott ringatózó kiságy a gondoskodás és a bizalom szimbóluma. Használata az újszülötteknél segíti az idegrendszer fejlődését, az egyensúlyérzék kialakulását és stabilitást is jelent a babának. A bölcső az Ágymester Manufaktúra, a hozzá tartozó kelengyecsomag pedig a Barkácsanyu munkája.

-kuthi

Új virágok érkeztek

November második felében a Budavári Önkormányzat munkatársai hatezer árvácskát ültettek el, valamint tizenötezer tulipán, nárcisz, írisz és krókusz hagyma került kerület-szerte az ágyásokba. Megszépültek a zöldfelületek többek között a Bécsi kapu tér alatt a Földanya szobor körül (képünkön), a Szilágyi Dezső téren, a Batthyány téren, a Corvin téren, valamint a Márvány utca Alkotás utcai torkolatánál. Köszönjük az önkormányzati szakemberek munkáját!

KÁ

Forrás: Fazekas Csilla Facebook-oldala

Közös felelősségünk, hogy életben tartsuk '56 lángját!

Böröcz László: A budai Vár a magyar szabadság egyik legfontosabb történelmi bástyája

'56 hősei egy szabad Magyarországért harcoltak, és közös felelősségünk, hogy életben tartsuk 1956 lángját, tiszteljük a hősök emlékét és emlékeztessük magunkat: önzetlen bátorsággal néhány nap leforgása alatt a forradalmárok valóban megrengették a világot – mondta Böröcz László polgármester az I. kerületi önkormányzat által szervezett október 23-i ünnepségen, a tabáni '56-os emlékműnél. Hozzátette: 1956-ban valóban egységesen kelt fel a magyar nép, „és néhány óra leforgása alatt a nemzet közös akarattá sűrűsödött. A pesti srácok, a budai polgárok, munkások, egyetemisták mind, akik örökségül adták nekünk a szabadságot, nemzetünk velünk élő kövei és szobrai lettek”.

Kiemelte, hogy a főváros budai oldalán a forradalom napjaiban az egyik legerősebb ellenállási pont alakult ki. Amikor a szovjet láncfalpak az utcáinkon dübörögtek, már a felkelők között volt Mansfeld Péter, a tizenéves munkásfiú, aki később a megtorlás egyik legfiatalabb áldozata lett, és akinek emlékét itt az I. kerületben Melocco Miklós megrázó erejű alkotásával is őrizzük. 1956 magyar valósága megrengette a világot, sokan mégis veszett ügynek tartották. Ma már tudjuk, olyan mély folyamatokat indítottak el Budapest utcáinak eseményei, amelyek példát mutattak Prága, Varsó vagy akár Bukarest népének is a diktatúra elleni fellépésben. Böröcz László szerint Budaváron az ünnep nem kizárólag visszatekintés, hanem a mindennapok hagyománya, értékeink tisztelete, a valóban velünk élő emlékezet. Kiemelte, hogy a budai Vár minden bizonnyal a magyar szabadság egyik legfontosabb történelmi bástyája és szimbóluma. Évszázadok során újra és újra megharcoltak ezekért a falakért, a haza szabadságáért. Ma is élnek kerületünkben olyan családok, akiknek ősei életüket adták itt a magyar szabadságért. Nekünk, akik itt Budavárért, egy fejlődő közösségért és kerületért dolgozunk minden nap, kiemelt felelősségünk van abban, hogy ápoljuk azokat az eszméket, amiért '56 hősei is életüket áldozták „Ez a közösség, amelyet azért építünk, hogy tiszta, rendezett, az értékeit becsülő és azokat megtartó kerület legyen az otthonunk” – emelte ki.

Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter arról beszélt, hogy mi, magyarok szabad népnek születünk és történelmünk nagy eseményei a szabad népből szabad nemzetet kovácsolnak. Kiemelte, hogy a mi kultúránk a szabadságból sarjad, abból táplálkozik. Szabadság, kereszténység és szuverenitás a nemzet egyik legértékesebb kincsei, országnak és embernek egyaránt. A magyar nemzet, és a magyar emberek szabadsága

Fotók: Vadnai Szabolcs

egymást erősítik a mindennapok során. Hozzátette: 1956-ban egyedül, külső támogatás nélkül néztünk szembe a „történelmi gonosszal”, '56 ezért a nemzeti patrióta erők, a polgári konzervatív Magyarország gondolkodásának, értékeinek forrása, miközben egész nemzetünk büszkesége.

Az ünnepségen részt vettek és koszorúztak a kerületi pártok képviselői, civil szervezetek, nemzetiiségi önkormányzatok, és Gelencsér Ferenc, a Momentum országgyűlési képviselője. Közreműködött Őze Áron színművész, a Petőfi Sándor Gimnázium tanulói és a 320. Nimród Cserkészcsapat.

SG

Varga Dániel, Bauer Eszter és Molnár Gábor képviselők állnak Böröcz László polgármester és Hankó Balázs miniszter mellett

Amiről minden évben kevés szó esik

Így harcolt '56-ban Buda

1956 októberével kapcsolatban a többségnek nem budai helyszínek és szereplők ugranak be elsőre. A pesti srácok és a Corvin köz mára a szabadságvágy szimbólumaivá váltak, miközben némileg háttérbe szorultak a közvéleményben az akkori budai történetek és azok résztvevői. Szerencsés Károly történész, az ELTE egyetemi docense segítségével arra kerestük a választ, hogy milyen harci cselekmények zajlottak akkor a Várnegyedben és annak tágabb környezetében.

A Rákosi-rendszer elviselhetetlen légkörére először az egyetemi ifjúság adott határozott választ. Erre jó lehetőséget nyújtottak az 1956 októberében zajló lengyelországi események, és a Szovjetunió kilátásba helyezett katonai válaszlépése. Október 22-én a különböző egyetemek küldöttei a Műegyetemen tartottak nagygyűlést. Ezen határozták el, hogy másnap 15 órakor szimpátiatüntetést tartanak a lengyel–magyar barátság egyik ikonikus, budai jelképénél. Szerencsés Károly úgy fogalmazott: „Az emberek ritkán mennek koszorúval forradalomba. Október 23-án azonban épp a Bem-szobornál határozták el a résztvevők, hogy át kell menni Pestre, ahol az ország akkori politikai központja volt, és ott kerültek elő a fegyverek.”

Budával kapcsolatban kiemelte, hogy a Horthy-korszakban tényleges hatalmi központként szolgáló városrész a forradalom idejében nem bírt közéleti jelentőséggel, de még magán viselte a második világháborús pusztítás nyomait. Az események pedig egy újabb dráma színhelyévé avatták az I. kerületet is, ami „egy vízióvá kötötte össze a két küzdelmet”.

MIÉRT NEM BUDÁÉ A FŐSZEREP?

Abban, hogy a pesti oldal lett az ellenállás fő gócpontja, illetve, hogy ott tizenötször annyi áldozatot követeltek a harcok, az is közrejátszott, hogy a fegyvert fogó munkásság aránya Budán jóval alacsonyabb volt. Ráadásul a lakosság jelentős része kertes házakban élt, ami nem adott jó védelmi alapot: Pesten minden egyes ház egy lehetséges erőd, magas és vastag falakkal. Erre klasszikus példa a Corvin köz, ahol a tankokkal harcoló szovjet hadsereg béna kacsává vált – mutatott rá a történész.

Ennek ellenére a Duna jobb partján is működtek felkelőcsoportok, sőt idővel hivatásos katonaság is, igaz egymástól szinte telje-

Az Alkotás utca a Déli pályaudvarról kitolt, az 1956-os forradalom alatt barikádnak használt vasúti kocsikkal. Jobbra fenn a Várban a Hadtörténeti Múzeum épülete

Fotó: Fortepan/Papp Dezső

Az emberek fedezékéből, az Alagútból figyelik a Clark Ádám téren elhaladó szovjet tankot

Fotó: Fortepan/Tóth Tibor

Attila út 43. – Sarló utca sarok. Harckocsi a Horváth-kert és a Petőfi Sándor Gimnázium között, távolabb a háttérben a Havas Boldogasszony-templom a Krisztina téren

Fotó: Fortepan/Tóth Tibor

Az Alkotás utca a Déli pályaudvartól a Nagyenyed utca felé nézve

Fotó: Fortepan/Nagy Gyula

sen függetlenül. Az I. kerület szabadságharcosait Vincze Gábor és Batizi Gusztáv vezették, ám ők elhanyagolható erőt képviseltek.

A VÁR OSTROMA

Október 28-án a felkelők ugyan elérték, hogy az oroszokat kivonják Budapestről és tűzszünet lépjen életbe, ám Moszkva hamarosan az elsöprő katonai erő bevetéséről döntött. A szovjet csapatok november 4-én szinte akadálytalanul érték el a Vármezőt. Ott a nyílt terepen a páncélosok fölénye jobban érvényesült, és gyakorlatilag letarolták a nehézfegyverzettel alig rendelkező szabadságharcosokat.

Eközben a Szilágyi Erzsébet fasor felől támadó tankok a Széll Kálmán térről és a Széna térről több száz, az ország második legerősebb csoportját alkotó felkelőt szorítottak a Vár romjai közé, amely így ismét csatátér lett: „A felkelők zöme a viszonylag épen maradt Bécsi kapu tér környékére és a Nemzeti Levéltárba húzódott vissza. Ehhez a környékhez kapcsolódik az a városi legenda is, miszerint a felkelők gépzsírral, vagy gépolajjal locsolták fel az akkor még macskaköves Ostrom utcát, amelyen így a tankok állandóan visszacsúsztak, ám ezzel a módszerrel nem lehetett sokáig ellenállni.”

Az ostrom során kapott lángra a Magyar Országos Levéltár is, a tűzvészről, és az elpusztult állományról előző számunkban részletesen beszámoltunk, mint ahogy Mindszenty József bíboros Várba összehívott nemzetközi sajtótájékoztatójáról. A Várnegyed egészében nagyjából 1500 felkelő működött, ám a kerület többi részén is alakultak csoportok, minimális létszámmal, általában jelentéktelen szerepvállalással.

AZ EMBERIÉSSÉG SZIGETE

Nagyon fontos mozzanata a vári eseményeknek, hogy az ostrom alatt, sőt egészen decemberig működött a Sziklakórház, ahol nemcsak a magyar felkelőket, hanem a sebesült orosz katonákat is folyamatosan láttak el, illetve műtöttek, főleg a Szent János Kórház személyzete – mutatott rá Szerencsés. „Ez jellemzi igazán az 1956-os magyar forradalmat és szabadságharcot, nem a lincselések. A felkelők jól tudták, hogy az orosz katonák ugyan-

Bem József tér, tüntetés 1956. október 23-án a Bem szobornál. Hát-térben a Liphay utca

Fotó: Fortepan/Faragó György

olyan elnyomott emberek, mint ők, így rajtuk is igyekeztek segíteni. Ezért folytatott közös megegyezéssel az életmentés.”

A Sziklakórház tényleg különleges helyszín volt, ahová a szemtanúk visszaemlékezései szerint senkit sem engedtek be fegyverrel. November 4–7. között került ide a legtöbb sebesült, a legtöbben férfiak. A személyzet – akiknek a munkáját a Kádár-rendszer leginkább meghurcolással hálálta meg –, Dr. Balás Attila I. kerületi orvoshoz, vagy Károlyné Győri Gizella nővérhez hasonlóan szinte egyfolytában talpon volt. Dr. Boros Vida I. kerületi tisztii főorvos még az orosz parancsnoksággal is összeveszett az intézmény zavartalan működése érdekében. Sok szabadsághős nem is tudott az intézmény létezéséről, amíg oda nem szállították, rajtuk kívül pedig olyan fővárosiak is kerültek oda, akik nem vettek részt a harcokban.

A kerületben egyébként októberben két-három ember esett el, a novemberi vári harcokban nyolc-kilenc fő vesztette életét.

Tari Tamás

Gyertyafények utcahosszat

Száraz Miklós György Apám darabokban című regénye villantja fel 1956-ot

Habár 1956 őszének legfontosabb fővárosi eseményei inkább Pesthez kötődnek, Budán is rengeteg fordulata emlékezetes a forradalomnak és a szabadságharcnak. A történetkutatás már szinte óráról órára feltárta minden nap történéseit, de ezek akkor válnak igazán izgalmassá, ha nem a történész, hanem a szemtanú látatja őket. Száraz György 1930-ban született, 1949-ben lett katona, 1952 decemberében, huszónégy éves korában, leszerelése után két nappal letartóztatták, titóista szervezkedés, államellenes összeesküvés, fegyver- és robbanóanyag-rejtegetés vádjával bebörtönözték. 1956 őszén kegyelemmel szabadult. A forradalom napjaiban Budapest utcáit járta, november 4-ig csak figyelt, nem foglalt állást, feljegyzéseit – melyeket ő maga írott fotográfáknak nevezett – kitépett füzetlapokra, számológéculák hátoldalára, szalvétára jegyezte fel sebtiben, a helyszíneken. Később író, esszéista, drámaíró lett, Kossuth-díjas. 1956-os feljegyzéseit fia, Száraz Miklós György használta fel regényében. (Apám darabokban, Scolar könyvkiadó, 2016.) Ebből közlünk részleteket.

39.

November 4-én reggel apám kábán ocsúdik: teljes hangerőn bömböl a rádió. Orosz szöveg, a szomszédból hallatszik, aztán elhallgat, ahogy odébb és odébb csavarják a keresőt, fel-felnyikkan a készülék. Az előszobából hangok, aztán Sebestyén Vilmos lép be a folyosóról. Halottápadt.

– Az oroszok hajnalban megszállták a várost. Nagy Imre szótart intézett a magyar néphez, és segítséget kért a Nyugattól. Azóta a magyar rádió hallgat.

Apám kapkodja a ruháit. Vili tartóztatná, de érzi, mennie kell. A Margit híd felé tart. Hűvös van, a léptei konganak a kihalt utcán. Mozgás sehol, csak a kapualjakban ácsorog egy-egy ki-

Lövésnyomok a Tóth Árpád sétány épületein, jobbra a Szentháromság utca sarka

Fotó: Fortepan/Nagy Gyula

sebb csoport. Teljes csend, lövöldözés nem hallatszik. Végre a hídhöz ér. Tankok, orosz géppisztolyos gyalogság. Feléjük indul, kiáltás harsan:

– Sztoj! Nazad!

Egy kapualjból rászólnak: – Nehogy továbbmenjen! Ezek lönek! Jöjjön be ide!

A kapu alatt kisebb csoport szorong, valamennyien Budára igyekeznének. Fejkendős nő magyaráz: – A Szabadság hídtól jövök, ott is ez a helyzet. A Lánchídnál is.

– Az Árpád híd állítólag még szabad.

Senki nem hiszi. Apám azért nekivág. Szedi a lábát a rakparaton. Járókelő sehol, csak a Duna felőli oldalon, a barakkházak között ácsorog néhány alak. Végre a híd... Reménytelen. A feljárnál orosz páncélosok, kétoldalt gyalogság. Reggeliznek. Az úttest melletti kőrakáson két géppisztolyos szoldát üldögel. Apám közelebb lép. Az egyik felrántja a fegyver csövét.

– Nyem szabad!

Apám megáll, és megkérdezi:

– Na mosztye pirihogity. Mozsno?

Az orosz leengedi a géppisztolyt, a híd felé int:

– Mozsno. Lehet.

A hídfő két oldalán egy-egy páncélkocsi, a géppuskák csöve a túloldal felé szegeződik. Apám elindul. Bizserél a háta. A túloldali hídfőben karszalagos, civil fegyveresek. Egyenruhás is akad köztük, egyikük kerek Maxim-géppuskát vonszol a mellvéd

Az Országos Levéltár épülete a Linzi lépcső felől fényképezve. Előtérben egy kiégett Csepel D-350

Fotó: Fortepan/Nagy Gyula

tövébe. Egy férfi, csak most veszi észre, a túlsó oldalon igyekezik Buda irányába. Ő sem érezheti különbül magát, hirtelen szaladni kezd. Apám ráüvölt:

– Ne szaladjon!

Engedelmesen lefékez, szaporázza a lépést. Végre átérnek. Apám a Lajos utcán megy tovább. Fiatalember jön vele szemben, revolveragyú géppisztollyal.

– Hol kapta? – kérdi apám.

– A laktanyánál. Menjen, kap maga is.

Az óbudai utcákon némi lagymatag mozgás. Egy Zsigmond utcai bérház előtt taxi áll, két csizmás fiatalember fegyvereket, löszert rakodik az útestre. A kórháznál is taxi, megrakva puskákkal, géppisztolyokkal. A Zsigmond utca végén egy üzletelyiségben szól a rádió. Fiatal nő támaszkodik az ajtóban, sütteti arcát a reggeli nappal, közben befelé figyel. Apám megáll.

„Szolnokon megalakult a forradalmi munkás-paraszt kormány...”

A Fő utcán megy tovább. Gyönyörű napsütés, a levegő lassan felmelegszik, a Bem-szobor ragyog a fényben. Az utcák üresek, a rakpart is, a Parlament körül tankok csordája moccan. Agyat tépő csend. Egyetlen puska lövés sem hallatszik. Huszonharmadika óta nem volt ilyen csönd Budapesten. A házakban szól a rádió, amerre megy, hallja a szöveget, ugyanazt ismétli: *„...a szolnoki kormány felhívása... ellenforradalom, kértük a szovjet csapatok segítségét...”*

40.

A Széna téri felkelők parancsnokságán elhallgatja a nevét, anynyit árul el magáról, hogy az átlagosnál képzetebb katona. Örül, hogy Szabó bácsi nincs ott. Tudja, hogy a Széna tériek vezetője nem képzett katona: kételkedik a hozzáértésében. A fiatal férfit, akihez mint parancsnokhoz kísérik, egyszerre találja paposnak és katonásnak. A férfi nem faggatózik, apám sem kérdez, így soha egyikük sem tudja meg, hogy ki volt a másik.

Én viszont tudom: a fiatalembert, aki a Széna téren apámnak géppisztolyt adat, Végvári Lászlónak hívták. A pécsi hadapródiskola növendéke volt, a háború végén, tizenhat évesen hadifogságba esett. Hazakerülve belépett a ferencesekhez. Szerzetesi nevén: Vazul. Nyolc-tíz fiút rendel apám alá, és azzal küldi fel őket a Várba, hogy orosz támadás esetén védjék a Fehérvári-kaput. Az „osztag” csupa középiskolás korú gyerek. Két napot és két éjszakát töltenek a Várban.

Apám az első éjjel szemhunyaszt sem alszik. Milliő gyerekkori emlék köti a Várhoz, attól fogva mégis az az ébren töltött éjszaka foglalja keretbe a múltat és a jövőt. Ahogy a maroknyi felfegyverzett gyerekekkel várakozik, eszébe jut, hogy 1303-ban valahol ott gyülekeztek fáklyák fényénél a város polgárai, hogy a pápai kiközösítésre válaszul maguk is egyházi átok alá vessék Krisztus helytartóját. Érti a követ a feneke alatt, látja a Dunát, a hatalmas vizet, látja, hogy a pesti rakparton pincebogaraként hemzsegetnek a megszállók tankjai. Egy ország elsöpörte a gyűlölt diktatúrát, és törvényesen uralomra juttatta a vezetőt, aki kommunista létére képes volt felmérni a pártja által elkövetett bűnök sokaságát, és elfogadni a többpártrendszeren alapuló parlamentáris demokráciát. És most egy nagyhatalom – a demokratikusnak mondott világ orra előtt – elsöpri azokat, akik elsöpörték a diktatúrát. Apám nem tudja, mi következik, azt viszont tudja, hogy valami ellehetetlenült. Egy eszmerendszer

Alkotás utca, teherautó roncsa a Déli pályaudvar előtt, háttérben a Vérmező és az Attila út házsora

Fotó: Fortepan/Papp Dezső

kapott betömhetetlen léket. Megérez valamit abból, hogy a birodalmaknak miért kell elpusztulniuk. Bámulja a szovjet tankokat – csikorgásuk és a behemót motorok bömbölése a várba is felhallatszik –, és érzi, miként bizonyul gyöngének az erő, és erőnek a gyöngeség, hogy valójában nincs győzelem sem vereség, mert a zsigereiben érzi, hogy ez a hadigépezet most ön-maga ellen vonul. Legyőzni nem lehet, mégis vereséget szenved, mert amit véd – a Szovjetunió? a kommunizmus? a hozzá nem értés rémuralma? –, az most mindent elveszít.

Apám azon az éjszakán látja a sírokat. A virággal borított friss halmokat az országutak mentén. Látja a városi parkokban és a bérházak udvarán elhantoltak sírdombjait, a fakereszteket. Látja, hogy a temetőkben, a városok és falvak ablakaiban utcahosszat gyertyafények lobognak, és tudja, hogy ezek a pislá fények egyszerre a gyász, a tisztelgő emlékezet és a néma fogadalom, az ellenállás fényei.

Szovjet katonai konvoj a Krisztina körút 31-33. számú ház előtt

Fotó: Fortepan/Papp Dezső

Megmentené a Ruszwurmot az I. kerület

Továbbra is kiürítés előtt áll a méltán híres Ruszwurm cukrászda, amely jelentős tartozást halmozott fel a bérleti és teraszhasználati díjak kiegyenlítésének elmaradása miatt. Böröcz László polgármester október 21-ei sajtótájékoztatóján két megoldást is javasolt, amelyekkel kivédhető lenne, hogy utcára kerüljön az ott dolgozó 40-50 ember. Ezekről leghamarabb novemberben születethet képviselő-testületi döntés.

Fotó: Körösi Tamás

A Szentháromság utca 7. alatt található Ruszwurm üzemeltetési joga 1990 óta a Szamos család – jelenleg Szamos Miklós – tulajdonában van. Az önkormányzat még 2015-ben bontotta fel a Ruszwurm Kft.-vel kötött, határozatlan idejű bérleti szerződést, ám az új bérleti díjról nem tudtak megegyezni. A helyhatóság 2019. január 21-én polgári pert indított a sem bérleti, sem használati díjat nem fizető cég ellen, amelyet az önkormányzati választást követően V. Naszályi Márta polgármesterként 2019-ben és 2020-ban is több hónapig szüneteltetett. Ugyanakkor a Kúria 2020-as döntései alátámasztották, hogy a perekben az I. kerületnek volt igaza, illetve a szüneteltetés sértette az önkormányzat érdekeit.

A képviselő-testület 2022. november 22-én hatalmazta fel a polgármestert a végrehajtási eljárások megindítására, az ingatlanok kiürítésére, az eredeti állapotok helyreállítására és a használati díjak megfizettetésére. Az önkormányzat viszont csak fél év múlva szólította fel a Ruszwurmot és a szintén a Szamosék által üzemeltetett Korona cukrászdát, hogy hagyjanak fel üzleti tevékenységükkel, és fizessék meg a tartozásukat.

2023. október 9-én az Indexnek nyilatkozó Szamos Miklós elmondása szerint V. Naszályi a 2019-es helyhatósági választások előtt arra kérte, hogy pénzzel támogassa kampányát, cserébe rendezte volna a Ruszwurm bérleti konstrukcióit. V. Naszályi Márta ezt követően rágalmozási pert indított Szamos ellen, az ügyben pedig rendőrségi nyomozás is indult.

VAN KIÚT?

Böröcz László kiemelte: kúriai döntés van arról, hogy a Ruszwurm Kft. több mint 300 millió forinttal tartozik az önkormányzatnak, az üzlethelyiségeket pedig ki kell üríteni. Arra azonban semmi esély, hogy a cég ki tudja fizetni ezt a pénzt. A polgár-

mester szerint azonban kerületi érdek, és az itt élők akaratával is találkozik az, hogy megőrizték a két cukrászdát az I. kerület számára.

Erre az első lehetőség az, hogy az önkormányzat átvenné a Ruszwurm Kft. tulajdonjogát, és így a Budavári Önkormányzat üzemeltethetné tovább a két vendéglátóhelyet. Ez a polgármester szerint mindkét fél számára előnyösebb helyzetet teremtené, ám erre egyelőre Szamos Miklósék részéről nem mutatkozik fogadókészség.

A másik megoldás az lehet, ha az önkormányzat a cukrászdák üzemeltetését veszi át. Ennek a kiürítés után kell megteremtteni a jogi előfeltételeit, amin már dolgozik a Polgármesteri Hivatal. Ebben az esetben a dolgozóknak önkormányzati alkalmazásba kell kerülniük.

Böröcz László szerint ha a második lehetőség lép érvénybe, akkor a cukrászdák berendezései és gépei is a helyhatóság tulajdonába kerülhetnek, a két vendéglátóhely üzemeltetése pedig az üzlethelyiségek kiadásából származó összegeknél magasabb bevételeket is jelenthet az I. kerületnek. Erről leghamarabb a novemberi testületi ülésen születethet döntés. A polgármester kitért arra is, hogy egyedül a Ruszwurm név használata lehet kérdéses, amelyet nem a cég, hanem a Szamos család birtokol, ezzel kapcsolatban velük kellene megegyezni.

A Budavári Önkormányzat a végrehajtási eljárásban 2024. október 22-én reggel hivatalos értesítést kapott a kiürítés újbóli felfüggesztéséről. Eszerint a Kft. kezdeményezte a végrehajtás felfüggesztését, aminek az Érdi Járásbíróság helyt adott. A döntés érthetetlen, hiszen szeptemberben a felfüggesztésről a magasabb rendű bíróság már döntött és kimondta, hogy a kiürítési eljárást végre kell hajtani. Az önkormányzat fellebbez az Érdi Járásbíróságon eljáró bírósági titkár döntése ellen.

TT

GARÁZSVÁSÁR

Használt, saját tulajdonú termékek piaca I. kerületi lakóknak

Időpont: 2024. november 16., szombat, 9-13 óráig • Helyszín: Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpont (1016 Budapest, Czákó u. 2-4.)

Árusítóknak I. kerületi állandó lakcímmel rendelkező magánszemélyek jelentkezhetnek név, e-mail cím, telefonszám és lakcím megadásával az árusítóhelyek számának erejéig az info@budaipolgarikozosseg.hu címen.

Az eseményre a belépés díjtan!

Szervező: Budai Polgári Közösség

Súlyos állítások érkeztek a volt budavári jegyzőtől

Tarjányi Tamás szerint hozzá nem értés, pazarlás uralták V. Naszályi Márta hivatalát

Az I. kerületben 2019-ben több évtizedes Fidesz-irányítás után vette át a stafétát a korábbi ellenzék, és a választóknak azt ígérték, jobban, takarékosabban, demokratikusabban működik majd az önkormányzat. Csakhogy ez Budaváron megbukott, ahogy egyetlen ciklus után az ellenzéki összefogás és V. Naszályi Márta polgármester is – mondta a Hvg Fülke podcastjában Tarjányi Tamás, aki 2019 és 2021 között volt az I. kerület jegyzője.

Mint fogalmazott, 2019-ben „letolt gatyával” érkeztek a kerületbe, V. Naszályi stábjában nem voltak valódi szakértők, „a polgármester hozta a plakátragasztóit és a barátnőit”. Amikor jegyzőként új szervezeti és működési szabályzatot akart kidolgozni, a polgármester stábjába „megpuccsolta” őt, és nem engedte, hogy a hivatalt úgy alakítsa át, ahogy szerinte célszerű és hatékony lett volna.

A korábbi budavári jegyző kitért arra is, hogy bár V. Naszályiéknak takarékoságot ígértek, ehhez képest a polgármesteri stáb tagjai kiemelt fizetést kaptak, a legújabb szolgálati mobiltelefonokra és laptopokra tartottak igényt, és még egy egymillió forintot érő íróasztalt is beszereztek.

Tarjányi egy ideig tanácsadóként is dolgozott a kerületben, majd miután távozott, előbb érkezett egy ügyvédi iroda, amely leszerződött ugyanarra a munkára az önkormányzattal és a polgármesteri hivattal is, majd érkezett tanácsadónak Gyurcsány Ferenc egy-

V. Naszályi Márta polgármesterként az utolsó testületi ülésen

Fotó: Tóth Tibor/Archívum

kori belügyminisztere, Lamperth Mónika, később pedig újabb ügyvédi irodák kaptak tanácsadói megbízásokat. Tarjányi szerint az a jegyző, akinek havonta többmillióos tanácsadói szerződésre van szüksége, hogy el tudja végezni a munkáját, az vélhetően alkalmatlan a feladatra. Kitért arra is, hogy „ha valaki 18 havi munkaviszony után 15–16 havi jutalommal távozzon, azt én jegyzőként kifejezetten szégyellem, ez annak az ígéretnek a szembeköppése, hogy itt másként fognak menni a dolgok”.

Tarjányi egyébként korábban a Karácsony Gergely vezette Zuglóban dolgozott, ezt követően lett jegyző az I. kerületben, munkaviszonyát 2021 február-

jában, közös megegyezéssel szüntették meg. Utódja, Kóródi-Juhász Zsolt már a próbaideje alatt távozott. Ezután Németh Mónika lett a jegyző, az ő munkaviszonyát 2022 elején szüntették meg, közös megegyezéssel. V. Naszályi utolsó jegyzője a Józsefvárosból érkező Cukker-né Pintér Erzsébet volt, aki – mint az előző ciklus utolsó testületi ülésén kiderült – szintén közös megegyezéssel, és mint kiderült, jelentős jutalommal távozott.

V. Naszályi Facebook-kommentben reagált a Tarjányi által elmondottakra. „Ez a podcast is hemzseg a valótlanágoktól” – írta, hozzátéve, „jogszáink vizsgálják, mert erősen rágalomgyanús”.

Schmidt Gábor

Új fasor az invazív juharok helyett a Gyorskocsi utcában

Forrás: Varga Dániel Facebook-oldala

Új fákat ültettek a régi, balesetveszélyes növények helyére a Budavári Játsszótér Üzemeltető Közhasznú Nonprofit Kft. (BUJSZ) munkatársai a Csalogány utca 6-10. szám alatt található társasház Gyorskocsi utca felőli oldalán lévő zöldfelületre. Az önkormányzati cég szakemberei az invazív zöld juharok helyett új, díszcseresznye facsemetéket ültettek, eltávolították a régi, a parkoló autók és a járda felé dőlő növények tönkjeit, illetve kijavították és újrafestették az előttük található fakorlátot.

A volt polgármester azt írta a közösségi médiában, hogy régóta tervezték a terület átalakítását, de szerinte a Fidesz sokáig akadályozta ezt. Varga Dániel a körzet jobboldali önkormányzati képviselője szerint azonban pont V. Naszályi Mártáéknak nem volt sürgős a balesetveszélyes növények eltávolítása.

-tari

Fotók: Kocsis Attila

A legjobb, amikor a rendező és a színész együtt gondolkodik

A nyolcvanas évek második felében a Várnegyedben vették fel a Bánk bán című tévéfilm egyes jeleneteit, főszerepben Blaskó Péterrel, akinek – akkor még mint miskolci színésznek – meghatározó volt a pályáján a kétrészes filmben játszani. A Kossuth-díjas színész, kerületünk díszpolgára évek óta az Úri utcába jár haza. Egy hosszú próbafolyamat után, az Esthajnal – Makszim Gorkij Makar Csudra című művének adaptációja – ősbemutatóját követően találkoztunk.

– Október elején mutatták be a Nemzeti Színházban az Esthajnal, Makszim Gorkij Makar Csudra című művének színpadi átíratát. Kettős szerepet alakít: a narrátort, aki elmondja a fiatalok szerelmének történetét, és egy ponton a megöregedett cigányfiú, Lojko Zobar szerepébe kerül. Mennyire nehezek színészsileg ezek az átmenetek?

– Három és fél órán keresztül végig színpadon vagyok. Színészsileg az a nehéz, hogy van egy pont, amikor belépek a történetbe idősen, és a narrátorból Lojko Zobar leszek. De vannak olyan pillanatok is, amikor fiatal önmagammal beszélek mint narrátor. Ezt a kettősséget nem könnyű átvinni. Nagyon nagy siker az előadás, mert a forgataga, a látványossága, Szarka Tamás zenéje és a tánc elviszi. Az eredeti mű szerint Gorkij Makar Csudrában meghalnak a szerelmesek, abból a féktelen szenvedélyből eredően, ami imádja és közben elpusztítja a másikat. Mind a ketten szeretik, közben le is akarják győzni a másikat. Az általam játszott Lojko Zobar azonban nem hal meg, megöregszik és a lelkiismeret-furdalását hordozza egy életen át. A Ghymes együttes költő-zeneszerzője, Szarka Tamás színpadi művével ebben a formában az előadás ősbemutató volt a Nemzeti Színházban. Korábban filmen láthatta a közönség, A cigánytábor az égbe megy (1976, rend.: Emil Loteanu) címmel kamaszkorunk izgalmas filmjei közé tartozott, de színpadra nem alkalmazták.

– **Az időskori szerelem történetét feldolgozó Hubay Miklós darab, az Ők tudják mi a szerelem szintén nagyon nagy sikerrel megy jelenleg a Nemzeti Színházban. Önök is szerek játszanak?**

– Mi is nagyon élvezzük ezt az előadást. Rátóti Zoltánnal, a darab rendezőjével találtunk egy olyan borotvaél-vonalat a darab színpadi megjelenítésében, ami a Hubay Miklós által meghatározott műfaji kettősséget, – burleszk és tragédia – megteremt az előadásban. Nagyon szeretem az ilyen munkákat, amikor egy színésznő, egy rendező és egy színész együtt gondolkodik valamin és az a valami elkezd megemelkedni és röpdülni. Manapság inkább az a divat, hogy a rendező álmodik egy mélyet, és azt a színész végrehajtja.

– **A rendezői színházra gondol...**

– Igen és annak is megvan a létjogosultsága, de az ilyenfajta gondolkodásban a színész döntően kimarad az alkotási folyamatból, helyette a rendező lehetőleg jó és elfogadható álmait szolgálja.

– **Pályája elején inkább a színészközpontúság volt jellemző a magyar színházra?**

– Igen, akkoriban inkább együttgondolkodtunk a darabokról, ami egyébként mind a néző, mind pedig a színész által áhított dolog volt. Nemrég beugrott egy fiatal színész a Macskajátékba, aki meglepetten és boldogan azt mondta nekem: „Péter, én még ilyet nem csináltam, hogy a partner az partner, ránézek a partneremre és válaszol, szituáció van. Én eddig azt sem tudtam, hogy mi az a szituáció!” Azt tudtam erre mondani a fiatal kollégának, hogy ugye milyen öröm az, ha egy darabban kapcsolatok, szituációk vannak!

– **Az Ők tudják mi a szerelemben játszótársa, az imádott nő megformálója Udvaros Dorottya. A színésznő közben elhagyta a színházat, és csak előadásokra játszik vissza. Ugyanolyan örömmel játsszák tovább?**

– Ez Dorottya hozzáállásától függ, aki hihetetlen eleganciával emelkedett felül azon, ami vele történt. Én úgy gondolom, hogy az nem helyes, hogy egy ilyen rangú, korú és minőségű színésznőt elküldjenek a társulattól. Nyilván maradt egy tőr a szívében. Ha mi egy demokratikus színház vagyunk, – ezt hirdeti magáról a színház, – akkor mindenki elmondhatja a véleményét. Udvaros Dorottya is elmondhatja a véleményét. Azóta ő ezen továbblépett, volt egy nagy bemutatója Kaposváron, most a Katona József Színházban próbál. Szerintem ezt az éles kultúrharcot is be kellene már fejezni, ami eluralkodott a színházi életben. Nincsen jobb- és baloldali végszó. A jó színészek megértik egymást és egymást szeretve játszanak.

– **A Macskajáték is egy időskori szerelem, pontosabban egy szerelmi háromszög története. Mennyiben találkozik ez a két karakter?**

– Hubay darabjában Berlioz egy fantaszta, aki egy életen át hordozza magában a be nem teljesült gyerekkori szerelmét. A Macskajáték Csermlényi Viktora egy elhízott bohém, aki szereti a kaját látni is, nemcsak enni. Az ő korában már átmegy a szexuális élvezet a kulináris élvezetbe, mondhatnám úgyis: az ágyból átülnek az asztalhoz a szerelmesek. Mi már régi társak vagyunk Dorottyával, mert régen a Katona József Színházban, de itt a Nemzetiben a Buborékok Csiky Gergely-darabban is férj és feleséget játszottunk. Volt is egy olyan kedves ugratása, amikor újra egymás mellé osztottak bennünket: jaj, már megint házaspár leszünk, hiszen előled menekülök!

– **A Nemzeti Színház társulatához tartozik 2002 óta, azóta, hogy átadták a színház új épületét. Korábban, még Alföldi Róbert vezetése alatt azonban néhány évig mellőzött volt, nem kapott nagy szerepeket. Hogy élte meg ezt az időszakot?**

– Azóta sem derült ki, hogy pontosan miért, hiszen Alföldi Robit jól ismertem a szakmából és egyszer csak kiderült, hogy nem játszom szinte semmit. Három mondat itt, gyerekdarab ott, szóval partvonalon voltam. Azt gondolom, hogy ha egy évad nem jól sikerül egy színész életében, akkor elfogadja, hogy kicsit hullámzó ez a pálya. De amikor a harmadik sem sikerül, akkor nyilvánvaló tendenciáról van szó. Alföldi Robi tudta, hogy mit érek, hiszen ismert jól. Egyértelmű, hogy politikai oka volt, valaki rászólt, de ezt nem tudom bizonyítani.

– **Merthogy nem rejtette véka alá politikai nézeteit?**

– Én úgy gondolom, hogy nem titok az, amit gondolok. Az ember, amit a világról, a nemzetéről gondol, azt nyugodtan mondja ki. Mindenki politizálhat, hiszen az utcára kilépve már politika van körülöttünk, ezt nem lehet kihagyni. A közülethez mindenkinek köze van. Hadd mondja el a véleményét bárki.

– **A pályája kezdetétől nagy panorámát lát a magyar színházi életből. Ebből a perspektívából szemlélve melyik volt a legjobb időszak?**

– Mindenbe beszívárogo a politika és még a szakmai dolgokat is ezen az alapon ítéljük meg. Amikor a Katona József Színházban voltam 1987-től közel tíz évig, becsültük egymás tehetségét, ki volt zárva a színház életéből a politikai acsarkodás.

Ebből a szempontból az egy jobb időszak volt. Nyilván közrejátsszik, hogy én is fiatal voltam és mindent szebbnek látok visszatekintve. A világ persze sajnos megváltozott és a széthúzás irányába változott. Megnéztem a napokban az európai uniós vitanapot, amiben Orbán Viktor miniszterelnök felvázolt egy lehetséges víziót a jövőről. Megdöbbentő volt, hogy senkit nem érdekelt, helyette a szokásos, hazug vádaskodás záporozott. Nem érdekli az unió elnökségét egy ilyen kvalitású ember jövőképe, csak a sértegetést lehet hallani? De a miniszterelnök úr keményen állta a sarat. Megkapta minden vádaskodó azt, ami járt neki. Szomorú látni, hogy meg nem választott emberek beleütik az orrukat egy nemzet belügyeibe. Megváltozott a világ és ez látható a mi szakmánk megosztottságán és a fel nem dolgozott sérelmeken is.

– Nem olyan régen pár hónapig egészségügyi okokból nem játszhatott. Hogy van most?

– Reméljük, jól, bár nemrég voltak problémáim a torkommal, mert a nyáron elkaptam egy vírusfertőzést. Két gégeész és egy logopédus három hónapon át gyógyított. Az orvos azt mondta, legyen türelemmel, mert időskorban már nehezebben regenerálódnak a szövetek.

– Évek óta a Várnegyedben van az otthona. Hogyan emlékszik a fiatal éveiből a környékre, amikor még színházi élet is volt a Palotanegyedben?

– Tíz éve költöztünk fel az Úri utcába, felújítottuk az önkormányzati bérakást, amiben élünk. A Várszínházba annak idején nézőként jártam, volt egy nagyon szép időszaka annak a teátrumnak. Érdekes, hogy Sinkovits Imre és Tolnay Klári ott játszotta az Ők tudják, mi a szerelem című darabot. Mensáros Lászlónak a csodálatos Arany János-estjét láttam a Várban. De láttam Tartuffe-öt Szinetár Miklós rendezésében, Bubik István, Kállay Ferenc játszottak benne. Per Olov Enquist Tribádok éjszakája című darabját a miskolci bemutatónk után mutatta be a Várszínház. August Strindberg a darab főszereplője, a nagy nőgyűlölő hírében álló Nobel-díjas író. Gábor Miklós játszotta a Várban, amit én Miskolcon. Létezett azonban itt a Várban egy nagyon jó fellépő hely, ami a színészeknek az önálló estjeire adott lehetőséget: A Korona Pódium a Dísz téren a Korona Cukrászdában. Látogatott helye volt a Várnak, ahol mások mellett Ruttkai Éva, Bessenyei Ferenc, Váradi Hédi is felléptek.

– A Várban forgatták a Bánk bánt a '80-as évek végén, amelyben a címszereplőt alakította. Hol volt a forgatás?

– Amikor a stáb kibérelte a forgatásra, akkor a Labirintus még nem a mai múzeumszerű jelleggel működött az Úri utcában. Emlékszem, Bánk és Petúr kettősét is ott vettük fel, de két-három jelenetet készítettünk a Várbarlang nagyon autentikus környezetében. Kétrészes film született belőle Szőnyi G. Sándor rendezésében, amit többször is megismételt a Magyar Televízió. Az életemben nagyon fontos állomás volt, hogy Magyarország nagyurát alakíthattam.

– 2012-ben lett a Várnegyed díszpolgára, egy évvel a Kossuth-díj átvétele után. Mit jelent önnek a megannyi elismerése mellett ez a cím?

– Köszönet és hála érte! Megtisztelő számomra, hogy a képviselő testület egyhangú szavazással választott ennek a csodálatos területnek a díszpolgárává. Éltem Óbudán, felnevelkedtem a VIII. és a XIII. kerületben, de ma már a Várnegyedet érzem otthonomnak.

Szilléry Éva

Nem tehet meg bármit a közös képviselő

A nagyobb társasházaknál a számvizsgáló bizottság ellenőrzi a gazdálkodást

Az az optimális, ha a társasház közös képviselője közvetlen kapcsolatban áll a számvizsgáló bizottsággal, és folyamatos, گردúlekeny közöttük a kommunikáció – mondta a Várnegyednek Csík László, a Hunyadi János út 4–6–8. alatti, nyolcvanhat lakásos társasház számvizsgáló bizottságának elnöke. Hozzátette: náluk az I. kerületi Házgondnoksági Kft.-vel kötött megbízási szerződés szerint a közös képviselő nem rendelhet meg bármilyen munkát a lakók kontójára; ahhoz kell a számvizsgáló bizottság jóváhagyása, 300 ezer forint feletti kiadásnál pedig – kivéve, ha életveszély elhárításáról van szó – már a közgyűlés engedélye. Kiemelte, hogy a számvizsgáló bizottság feladata, hogy ellenőrizze, mire költi a közös képviselő a társasház pénzét. A bizottság tagjai bármikor belenézhetnek a társasház pénzügyi papírjaiba, elnökként ő a könyvelést is bármikor láthatja. „Ha valamit vásárol a közös képviselő, akár egy pendrive-ot például egy pályázat beadásához, akkor küldi a számlát és a banknál első aláíróként kezdeményezi az utalást, nekem pedig másod-aláíróként kell aláírnom, ez a kifizetés feltétele” – mondta.

Csík László egyébként 1992 óta foglalkozik a társasház ügyeivel, volt már intézőbizottsági és számvizsgáló bizottsági tag is, jelenleg utóbbinak az elnöke. Arra a kérdésünkre, milyen tanácsot adna a többi társasháznak, azt felelte: az a biztos, ha a közös képviselő csak utólagos jóváhagyással fizethet bármilyen kiadást. A társasház által fizetendő költség számlákon pedig pontosan, mellékelve fel kell tüntetni a tételeket és mennyiségeket. Azt is érdemes tisztázni, valóban azonnal elvégzendő munkáról van-e szó, ha pedig az nagyobb volumenű, mindenképpen árajánlatokat is be kell kérni.

„Ha a számvizsgáló bizottság jól végzi a dolgát, akkor nem csak a közös képviselőt ellenőrzi. Nyugdíjasként vagyok a bizottság elnöke, és itt is lakom a házban, nem is tudnám pontosan megmondani, a munka mennyi időmet visz el, hiszen egész nap jövök-megyek, beszélgetek a lakókkal, ha kell, szövegek a kiégett izzók cseréje miatt vagy összetaposom a szelektív hulladékgyűjtőbe tett dobozokat, hogy több legyen a hely a kukában.”

Csík László tapasztalata szerint, bár a lakók érdeke, hogy tisztában legyenek, mire és hogyan költik a társasház pénzét, a házak ügyei iránt egyre csökken a tulajdonosok érdeklődése. „Azt szeretném, hogy a társasházunkban a közös képvisellel és a tulajdonosokkal együtt dolgozzunk a ház érdekében. Induljunk több pályázaton, hogy a házunk jobb állapotú és szebb legyen.”

Rége legalább az idősebb tulajdonostársak mindig megjelentek a közgyűlésen, vagy írásban adtak felhatalmazást a képviselőikre, ez manapság visszaszorulóban van. További nehézséget jelent, ha a lakók egy része külföldi vagy nem is a társasházban lakik, csak rövidebb vagy hosszabb távra kiadja az itteni lakását. „Nálunk nyolcvanhat lakás van az épületben, ezek negyede-harmada lehet ilyen. Éppen ezért majdnem kivitelezhetetlen, hogy például az alapító okirat módosításához az összes lakót összehívjuk” – tette hozzá.

Schmidt Gábor

JÓ, HA VAN PÁR SASSZEMŰ TULAJDONOS

A társasházi törvény szerint a közösség ügyintézését a közös képviselő vagy az intézőbizottság látja el. Abban a társasházban, amelyben huszonöttnél több lakás van, a közösség gazdálkodásának ellenőrzésére számvizsgáló bizottságot kell választani. A legalább egy elnökből és két tagból álló intézőbizottságot, illetőleg a számvizsgáló bizottságot a tulajdonostársaknak saját maguk közül kell megválasztaniuk; az intézőbizottság elnökének jogállása és felelőssége azonos a közös képviselő jogállásával és felelősségével. Miután a tulajdonosok közül kerülnek ki a tagok, így akár külföldi állampolgár is elvállalhatja ezt a feladatot. A számvizsgáló bizottság szerepe, hogy elsősorban ellenőrző tevékenységet lásson el a társasház gazdálkodása felett. Ha jól végzi a számvizsgáló bizottság a működését, elkerülhető, hogy a társasház képviselője a gazdálkodással, a pénzügyekkel visszaéljen.

Egy-két kép szinte magát festette

Intuitívan és a véletlenszerűségnek teret engedve közelít a festészethez Szikra Ági, akit a külső világok néha elmosódó, valószerűtlen fényekben elkapott pillanatképei a vizualitásukban ragadják meg és az érzés, amit előhívnak belőle. Az Ostrom utcai műtermében fogadott bennünket a festőművész.

Pont mielőtt elindulunk az Ostrom utcai műterembe, egyik műértő barátom arról beszélt, hogy Szikra Ági az őszi termésből olyan szilvakölteményt festett, ami teljesen lenyűgözte. Azt mondta, hogy azt a hamvas felületet, viaszosságot, ami a héjon látható és amit festőileg a legnehezebb megjeleníteni, bravúros ecsetvonásokkal érzékelteti. Ezt a képet mindenképp látni szeretnénk, már csak azért is, mert újnak hat az eddig megismert Szikra-képek között. A művész azonban elmondta, ő a változatosságot szereti, könnyen lehet, hogy például legújabb aktjairól nem ismernék meg sokan, akik az utóbbi években kiállításon látták munkáit.

Mi sokkal inkább a bemozdulás, kissé elvarázsolt természeti impresszióit ismerjük, a fénycsóvákban elmosódó város részleteit, végtelenbe tartó, kivételes fénytörésben elkapott autópályákat, az autó ablaküvegén lecsurgó, vagy élesen körvonalazódó esőcseppek mögött a derengő égbolt látványát, körülötte a lassanként kirajzolódó villanyoszlopokkal. Ezeket az átmeneti fényeket igyekszik időben elkapni, az ilyeneket nem lehet keresni, csak találkozni velük, és – ahogyan ő mondja – akkor azonnal fotózni kell. Olyan emlékeket idéznek, amelyekről a művész úgy véli, mindenkinek van hozzájuk köze, felesleges volna bármivel is konkretizálni a látványt, vagy felcímkézni a jelenetet.

A That Night/Az az éjszaka című idei festmény például a Hatyutú utcában egy autópályánál készült az esti fényekben. „Szerintem olyan hangulatot fog meg, ami mindenkiből előhív valamilyen emléket. Én nem szeretném a címmel vagy egyéb jelzéssel elmondani, hogy belőlem mit hívott elő, mert szabad teret szeretnék adni a befogadó gondolatainak, érzéseinek. Ezért

töreksem a sematikus címre. A látvány ragad meg és az atmoszféra, amit nyújt” – fogalmazott a művész.

Ha már a címet említi, kicsit kötekedünk: vajon miért választ mindig angol címet a képeknek? Erre egyszerű a válasz, egész kicsi korától tanul angolul, már általános iskolában angol tagozatra járt, ezért a gondolkodásába is beivódott az angol nyelv. Az pedig már a véletlen műve, hogy éppen angol nyelvterületen, Torontóban és az Egyesült Államokban lett néhány gyűjtője jó tíz évvel ezelőtt.

Az egyik legismertebb képéről, az Esős Láncid-ról/Rainy Chain in nem biztos, hogy rájönnénk, hogy Budapest legjellegzetesebb hídját ábrázolja. Érdekes, hogy aki megvette az interneten keresztül, Minnesota államban él, és nem valószínű, hogy ismeri a hidat, hiszen nem járt még Budapesten.

„Egy-két olyan képem van, ami úgymond önmagát festette, a Rainy Chain ezek közé tartozik. Már az első vázlat alapszinten jó volt. Nem volt szinte semmi a vásznon, csak a sárga fények. Néha van ilyen, hogy valami rajtam kívül épül és már csak terelgetni kell. Emlékszem, hogy »félkész« formájában feltettem a netre és egy festőművész aláírta, hogy »ez készen van«. Gondolkodtam, hogy megfessek-e a részleteket, de a fények valami olyan világot adtak ki, ami miatt szinte már nem akartam hozzányúlni...”

Torontóban nemcsak gyűjtői vannak a festőnek, de kiállítása is volt. Korábban a Gellérthegyben lakott, amikor váratlanul egy emailt kapott, rajongó sorokat, amely szuperlatívuszokban fo-

KULTÚRA

galmazott a műveiről. Később csoportos és egyéni tárlatot szervezett neki ez a jelentkező.

Nagyon szeretett az iskolában aktot és portrét rajzolni, mégis évekig a tájképfestés szívta be. „Van egy ilyen szabadságom, ami miatt tematikailag nem lehet besorolni sehova. A személyes szabadságom az élet legtöbb területén nagyon fontos és gyakran elébe helyezem dolgoknak. Ez látszik a munkásságomban is. Nincs benne tervezettség, sokkal inkább ösztönös az, ahogy a képek megragadnak és a témák váltakoznak. Így alakult a Szilvák című, egyik legfrissebb képem is: egyszerűen megihletett a szilva látványa, ami itt volt a mélyhűtős műanyag zacskóban, amiben kaptuk, ránéztem és megdöbbenett, hogy mennyire gyönyörű. Egyik gyűjtőm kérdezte, hogy stílust váltottam-e? Írtam neki, hogy nem, csak ez egy új téma, és egy közeli kép.”

Lételeme az erdő és ezek a rejtélyes külső világok. Ostrom utcai lakása is egy elvarázsolt belső kertre nyílik. Itt jegyezzük meg, hogy negyedik emeleti, napfényes műteremlakásra számítottunk. Ezzel szemben a művész első, saját kis lakásában alkot, ahol reflektorfényekkel tud festeni késő ősztől kora tavaszig. A kerülethez több generációs kötődése van: szeretett nagymamája az Attila úton élt, így a vásárnapi ebéd utáni séták neki a Várnegyedről szóltak. Az élet körforgása, hogy most kislánya ugyanabba a kerületi óvodába jár, ahova valamikor édesapja is.

A Hope/Remény című kép abból a veszteségélményből fogant, amelyet nagymamája halála okozott benne. A gondoskodó kéz kiejti a végtelenbe az alig látszó kis emberalakot, és kérdéses, hogy az alulról benyúló, kicsit elmosódó kézfej elkapja-e. Mi meg arra ébredünk rá, mennyire erősen rímél jelenünkre ez a munka. Mintha minden kicsit esetleges volna, túl sok a változó tényező körülöttünk, és ezért mindennél nagyobb nosztalgia él bennünk a Szikra Ági festette kép gondoskodó kezei után.

Szilléry Éva

Kerékpárvásárláshoz adott támogatást Budavár

Összesen 23 budavári fiatal kapott önkormányzati támogatást az I. kerülettől új vagy használt bicikli vásárlására. A támogatás elnyerésének feltétele volt, hogy a pályázók részt vegyenek a Városfejlesztési Bizottság által szervezett, hiánypótló elméleti és gyakorlati oktatáson október folyamán, amit teljesítve már nagyobb biztonsággal biciklizhetnek a minden napokban. Fazekas Csilla alpolgármester köszöntötte az oktatáson részt vett, sikeresen pályázó 18 év alatti fiatalokat. Mint mondta, a Budavári Önkormányzat számára fontos a biztonságos és környezet-tudatos közlekedés támogatása.

Fazekas Csilla alpolgármester adta át az elismerő okleveleket *Fotó: Várnegyed*

A program megvalósítására ötmillió forintos keretösszeg állt rendelkezésre, amelyre 23 évnél fiatalabb diákok pályázhattak. A pályázati kiírás dátuma és augusztus 15. között vásárolt, új és használt biciklikhez lehetett támogatást igényelni, hagyományos kerékpárnál legfeljebb 100, elektromos kerékpárnál (kizárólag pedeleceknél – pedálos, elektromos rásegítésű kerékpár) maximum 200 ezer forintos támogatást lehetett elnyerni, legfeljebb a bicikli árának feléig. Mivel Magyarországon több ezer kerékpárt lopnak el évente, érdemes a biciklit regisztrálni a rendőrség által is használt Bikesafe adatbázisába. Ezt a programot a rendőrség igényeinek megfelelően fejlesztették ki 2014-ben, és ahhoz országos hozzáfért biztosítanak minden rendőri egységnek. Az adatbázis banki biztonsági szintű védelemmel tárolja a tulajdonos adatait, és törzskönyv is kérhető a bicikliről. Ha ellopják a regisztrált járművet, az azonnal lopott státuszúvá tehető, így a rendőrségi körözés elrendelése sokkal szakszerűbb és pontosabb lehet. Ha pedig a kerékpár megkerül, a regisztrált adatok alapján könnyen beazonosítható és visszaszolgáltatható lesz a tulajdonosnak.

SG

Böröcz László köszöntötte fel Irénke nénit

Böröcz László polgármester és Bodnár Előd, a Budai Polgári Közösség elnöke október 17-én dr. Burgert Róbertné Irénkét köszöntötték fel 95. születésnapja alkalmából. Irénke néni két köszöntőlevelet is kapott, az egyikben a polgármester tolmácsolta az I. kerület és a Budavári Önkormányzat megbecsülését, a másikban Orbán Viktor miniszterelnök üdvözölte.

– Nagyon fontos, hogy az ilyen jubileumi alkalmakkor meglátogassuk az I. kerületi idős polgárokat, hiszen ilyenkor személyesen is meggyőződhetünk arról, van-e szükségük valamire, tudunk-e nekik segíteni valamiben – fogalmazott Böröcz László, aki úgy tapasztalja, hogy különösen azok örülnek ennek a gesztusnak, akik valamilyen okból ritkábban látogat a családjuk, az ő napjukat a közösség törődése is be tudja aranyozni.

Fotó: Vadnai Szabolcs

Személyes köszöntésre és jubileumi egyszeri pénzbeli támogatásra jelentkezhetnek a 90., 95., 100., 105., 110. és a 115. életévüket betöltött, magyarországi lakóhellyel rendelkező személyek. A juttatás összege 90, 95, 100, 105, 110 illetve 115 ezer forint életkortól függően. Ehhez Budapest Főváros Kormányhivatala írásban keresi meg a jogosultsági feltételeknek megfelelő szépkorú személyt, és kérhető a polgármesteri köszöntés is.

TT

Fotó: Vadnai Szabolcs

Rendészeti biztost neveztek ki

Szilágyi András, az I. kerületi rendőrkapitányság volt körzeti megbízottja és későbbi csoportparancsnok több évtizedes szolgálata után immáron a Budavári Önkormányzat munkáját segíti, rendészeti biztосként – jelentette be Böröcz László polgármester. Szilágyi András harminc éve lakik az I. kerületben, helyismerete és több évtizedes szakmai tapasztalata biztosíték, hogy a közterületeink a következő időkben rend és biztonság legyen.

Böröcz László Fazekas Csilla alpolgármesterrel, Varga Dániel és Molnár Gábor képviselőkkel, valamint Szilágyi Andrásal október végén a Vízivárosban tartott terepszemlélt, hogy felmérjék, hol van szükség hatékony beavatkozásra a rend fenntartása érdekében. A szakember a Várnegyednek azt nyilatkozta: bejárták azokat a részeket, amelyek a legproblémásabbak. A Batthyány téren és környékén a legtöbb a panasz – főként a hajléktalanok és a kosz miatt –, amelyekre a társhatóságokkal együtt igyekeznek megoldást találni. Hozzátette: az állandó hatósági jelenlét lenne az optimális, de a sűrű ellenőrzés és a térfigyelő kamerák jobb használata is sokat javítana a helyzeten. Fontos, hogy a közterületek kialakításánál átláthatóbb, rendezett parkosításra kell törekedni. Elmondta, hogy szükséges a kerületi közterület-felügyelet létszámának bővítése és technikai eszközeinek fejlesztése a kor elvárásainak megfelelően. Cél, hogy – a tervezett önkormányzati rendszeten keresztül – a közterület-felügyelet tevékenysége látható, lakossággal központosított, szolgáltatóbb jellegű legyen. A felmérés folytatódik, a kerület nyolc körzetében több bejárást fognak tartani.

Schmidt Gábor

Átadták a felújított Széna téri patikát

Ünnepélyesen átadták a Széna téren a felújított BENU Gyógyszertárat október 25-én. Fazekas Csilla, I. kerületi alpolgármester (középen) emlékeztetett rá, hogy a patika több mint 130 éve szolgálja a környéken élők gyógyulását. Fontosnak nevezte, hogy a budaváriak egészségét minél tovább megőrizték, ehhez pedig – tette hozzá – az is kell, hogy a helyiek bizalommal legyenek a gyógyszertárban dolgozók iránt.

El Koulali Zakariás országos tisztii főgyógyszerész (j2) arról beszélt, hogy a patikák kiemelt helyet foglalnak el az egészségügyi ellátórendszerben, hiszen továbbra is a gyógyszer a gyógyítás legfontosabb eszköze. Zlinszky János, a BENU Magyarország Zrt. vezérigazgatója (j1) azt mondta: ez az egyik legrégebben működő patika Budapesten, 2017 óta ügyeletes patika is, és nagy forgalma van, hiszen három kerület találkozásánál helyezkedik el. Hozzátette, hogy felújítási munkálatok mellett az emeleten rendelőhelyiségeket is kialakítottak, ahol a későbbiekben szűrővizsgálatokat is tudnak majd végezni.

-schmidt

Visszakapta letört ujját Mansfeld Péter szobra

Helyreállították, így visszakapta letört ujját az 1956-os mártír tinédzser, Mansfeld Péter Szabó Ilonka utcai szobra – derült ki Böröcz László Facebook-bejegyzéséből. Ahogy arról lapunk is beszámolt, Melocco Miklós szobrászművész Hullócsillag című, 2007-ben felállított alkotását még nyáron rongálták meg ismeretlenek; az ujjperceket ráadásul nem először törték le az emlékműről. A polgármester szerint sokan szeretnének olyan fotót készíteni, hogy a kezük összeérjen a szobor ujjával, így ez az egyedülálló alkotás gyakran megsérül. „Ha arra járnak, kérem, hajtsanak Önök is fejet egy pillanatra az ifjú forradalmár szobránál. Emlékével így tudunk igazán összeérni. Vigyázzunk együtt az I. kerület értékeire!” – írta bejegyzésében Böröcz László.

Mansfeld Péter az 1956-os forradalmat követő megtorlások legfiatalabb áldozata volt, nem sokkal a 18. születésnapja után, 1959. március 21-én végezte ki a hatalom. A fiatalember semmi olyat nem követett el, ami halálbüntetés kiszabását indokolta volna, nem harcolt fegyverrel a forradalomban.

Balogh Roland

Budavári Nemzetiségi Fesztivál

Minden Budavári lakost szeretettel várunk 2024. november 15-én pénteken 14.30-tól 20 óráig a Budavári Önkormányzat aulájában (I. kerület, Kapisztrán tér 1.) a hagyományos Budavári Nemzetiségi Fesztiválra, amelyen színvonalas műsorral részt vesznek és nemzetiségi gasztronómiai kóstolóval készülnek a Budavári Nemzetiségi Önkormányzatok (örmény, német, roma, bolgár, görög, szerb, lengyel és szlovák). Érdeklődni: Farkas Márta, farkas.h.marta@gmail.com. A belépés ingyenes, regisztrálni nem kell.

Köszönjük a Budavári Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzatok támogatását!

KÖZMŰCSERE A BEM RAKPARTON. November 4-ig elektromos hálózat cseréje miatt lezárták a Bem rakparti sétá- és kerékpárutat a Batthyány tér és a Halász utca között. A bicikliseknek Észak felé a Bem (felső) rakparton az ott eleve meglévő biciklisávon, a dél felé haladóknak pedig terelt útvonalon, a Fő utcán kell közlekedniük. Hasonló munkálatok zajlanak az Attila út – Vörösmarty út kereszteződésénél, ahol az úttestre terelik a gyalogosforgalmat. Emiatt a Krisztina körútról a Vörösmarty irányába haladó autóknek egy ponton egy sávra szűkül az úttest, és ez jelentős torlódásokat okoz

Fotó: Kuthi Áron

Az I. kerület a haza iránti kötelesség emlékeztetője

Idén szeptember 4-én dr. Hoppál Mihályt, a Magyar Tudományos Akadémia Széchenyi-díjas etnológus, folkloristáját, sámánkutatót is kitüntették a Budavárért Emlékéremmel. A neves szakemberrel otthonában beszélgettünk arról, mit jelent számára az I. kerület, és milyen jelentőséggel bír a munkássága.

Idén megkapta a Budavárért Emlékérmet, mit jelent az ön számára ez a kitüntetés?

– Minden elismerés jólesik az embernek. Ki ne szeretné, hogy értékeljék az élete során végzett munkát? De az elismerések mérföldköveket is jelentenek az ember életében, én is így gondolok erre a díjra.

– Mióta él az I. kerületben?

– 1967 óta élek itt, előtte sárospataki diák voltam, amire nagyon büszke vagyok. Ott is laktunk sokáig, utána költöztünk a fővárosba. Két dologban nagy szerencsém volt: hogy kivel kötöttem össze az életemet, és hogy hol sikerült letelepednem. Az otthonom régen egy tanácsi lakás volt, amit még édesanyámmal sikerült elcserélnünk. Nagyon szeretem, hogy tágas, jó adottságú, a könyvek és a kéziratok mellett még egy műteremnek is jut benne tér.

– A képzőművészet is fontos szerepet játszik az életében?

– Igen, nemrég újra elkezdtem foglalkozni a képeimmel is, amik nagy örömet és megnyugvást adnak nekem. Úgy szoktam fogalmazni, hogy én nem festek, hanem képeket csinállok. A fontos alkotóelemeket beapplikálom a képekbe, ezért neveztem el ezt az irányzatot „etno applik-artnak”. Ez tulajdonképpen a néprajzi tárgyaim gyűjteménye is. Így legalább nem a lakásban porosodnak szanaszét, hanem megtalálták a helyüket.

– Ez a fajta művészi habitus is hozzátartozik a budai polgári életvitelhez?

– Tulajdonképpen igen. Hála Istennek, hogy még van a fővárosnak egy olyan kerülete, ahol polgárok élnek. Mert szép dolog a nemzetköziség, de ahogy láttuk, történelmileg nem vezetett túl messzire. Számomra – Márai Sándorhoz hasonlóan – a szülővárosomban, Kassán kezdődött a polgári lét, ahol nagy- szüleim lakásában nevelkedtem, a főtéren. Édesapám orvos volt, ez is ezt a tudatot erősítette bennem, ami egyfajta erkölcsi biztonságot jelent az Isten, haza, család megkérdőjelezhetetlen koordináta-rendszerében.

– Mit jelent az ön számára I. kerületinek lenni, mi fejezi ki ezt a legjobban?

– Amikor még nem volt hivatalos ünnep március 15-e, akkor néhány barátommal – Jankovics Marcell rajzfilmrendezővel, Szemadám György festőművésszel és dr. Kelemen András or-

Fotók: Körösi Tamás

vos, publicistával – elhatároztuk, hogy mi akkor is meg fogjuk ünnepelni e falak között. Hogy az esemény fényét emeljük, ki-találtuk a Március 15. Emlékérmet. Ezt végül 30 éven keresztül adományoztuk, a hazáért tett szolgálatokért azoknak, akik sze-rintünk megérdemelték. Ez kicsit játék is volt, de komolyan is vettük, akárcsak a kommunista államhatalom, amely a ház kör-nyékén parkoló autók-ból leste, kik vesznek részt az összejöve-teleinken. Az embernek vannak kötelezettségei a haza irányába, ezt sosem szabad elfelejteni. E nélkül az ember gyökértelen. Én bejártam a fél világot, de ezt sosem felejtettem el, ahogy az I. kerületet sem, ami mindig emlékeztet erre a kötelességre.

– **Az etnológusi, folklorista munkássága is kötődik Bu-davárhoz?**

– Igen, a Magyar Tudományos Akadémia munkatársaként a Budai Várban található Néprajzi Intézetben dolgozhattam. A külföldi látogatók mindig el is ájultak, hogy az akkori, szocia-lista Magyarországon mennyire megbecsülik a tudományt. A Szovjetunióban, Kínában és Koreában is ugyanezt tapasztal-tam, ahová a cserekapcsolatok révén juthattam ki kutatni.

– **Miért épp a sámánizmus kutatását választotta a szak-területéül?**

– Fatalistán hangzik, de szerintem az ember élete előre el-döntött. Számomra azt jelölte ki a sors, hogy megörökölhet-tem megboldogult Diószegi Vilmos kutatási területét. De örül-tem, hogy az élet így hozta, hiszen rengeteget utazhattam, és mindenhol nagy szeretettel fogadtak, akár Szibériában, akár Kí-nában, akár Koreában, akár a török vidékeken, vagy a Kaukázus-ban. Ennek a presztízse csak akkor kopott meg kissé, amikor már leáldozóban volt a Szovjetunió-nak. De, hála égnek, a kollégákkal ugyanolyan jó barátok maradtunk, és tettük a dolgunkat.

– **Hogy nézett ki a helyszíni kutatómunka?**

– A kinti kollégák nagyon készségesek voltak, elkallauzoltak a saját, ismerős sámánjaikhoz, nem nekem kellett hónapokat töl-

tenem a felkutatásukkal. Ott helyben lehetőség volt a néprajzi anyaggyűjtésre, fényképezhettem, sőt még filmeket is forgat-hattam. A lehetőségek széles tárháza nyílt meg előttem. Úgy látszik, ebben is szerencsés voltam.

– **Akadtak azért kalandos helyzetek is?**

– Hogyné! Volt, amikor ott találtam magamat a világ háta mögött, mindentől távol, és csak reménykedhettem benne, hogy egyszer tényleg megérkezik értem a vendéglátóim autó-ja. De az sem ártott, ha az ember nem ijedt meg az erősebb ita-loktól, mert ezeken a vidékeken ez szerves része a vendéglá-tásnak, ami szintén tud érdekes helyzeteket szülni, és embert próbáló is egy idő után.

– **Miben látja a sámánizmus jelentőségét egy olyan kor-ban, ami lekicsinyli, vagy tagadja a jó értelemben vett spi-ritualitást?**

– Ha az embernek nincsenek hiedelmei, akkor nem tud rend-szerben gondolkodni a világról, nem lesz világképe, nem tud közösséghez tartozni. Magyarként az ad magyarságtudatot, ha kicsit is ismerjük ezt a rendszert. A sámánok egyik fő feladata, hogy az emberi és a szellemek világa között szimbolikus uta-zásokat tegyenek és közvetítsenek. A saját munkámat is ilyen, Nyugat–Kelet közötti sámánutazásként, egyfajta népi diplo-máciaként fogtam fel. Mert a néprajz a közös kulturális kapcso-lódási pontokat keresi, aminek rengeteg gyakorlati haszna is van. Minket, magyarokat keleten szinte mindenhol testvérnép-ként tartanak számon. Még olyanok is, akik amúgy nem szív-lelik egymást, mint a kínaiak, a koreaiak és a japánok. Ez nem-csak kulturális téren jelent kapcsolódási lehetőséget, de abban is gyakorlati szerepet játszik, hogy milyen gazdasági kapcsola-tokat tudunk kialakítani a térségben. Mert akik a testvért lát-ják bennünk, előbb fognak velünk üzletelni, mint mondjuk a csehekkel.

Tari Tamás

MáraiKult

8 helyszínen várunk az I. kerületben

MáraiKult
1013 Budapest,
Krisztina tér 1.

**Jókai Anna
Szalon**
1011 Budapest,
Iskola utca 28.

**Borsos Miklós
Emléklakás**
1014 Budapest,
Úri utca 6.

Várnegyed Galéria
1015 Budapest,
Batthyány utca 67.

Virág Benedek Ház
1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.

Vízivárosi Klub
1015 Budapest,
Batthyány utca 26.

Tér-Kép Galéria
1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.

**Országház
utcai Könyvtár**
1014 Budapest,
Országház utca 13.

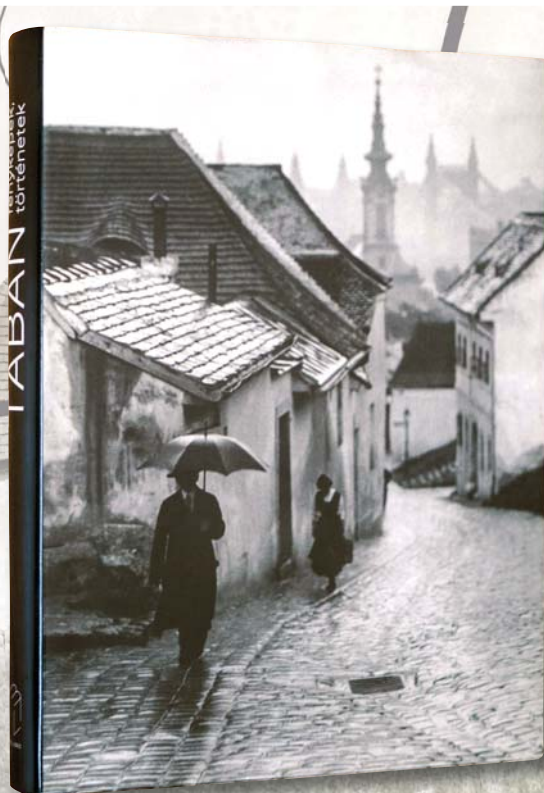

Élmény és inspiráció Buda szívében

www.marai Kult.hu

Variációk a Tabánra

Két kötet a városnegyed kalandos történetéről, fényképekből kibomló titkairól

A SZELÍD ÓRIÁS

A Tabán – fényképek, történetek című könyv 2022-ben jelent meg a Bellibro kiadásában. Ez az igényes kivitelű album méretei miatt, első ránézésre elrettentő lehet, de nem kell aggódni: 335 oldalas mű kellő tapintattal nyújt bepillantást az eltűnt városrész legbelsőbb titkaiba is.

A Beliczai Bea szerkesztésében megjelent kötet letisztult szerkezettel – hét, az előszó mellett külön epilógussal és prólógussal, a Rácváros épületeiről és történetéről, valamint fényképészeiről szóló tanulmánnyal és térképekkel ellátott fejezettel – vezeti végig az olvasót a Tabán legelső, fényképes ábrázolásaitól a második világháborús ostromig. A koncepció egyszerű: a páros oldalakon cikkekből, irodalmi művekből, visszaemlékezésekből, jegyzőkönyvekből és tanulmányokból vett részletek fedik fel a tabáni múlt egy-egy szegletét, a páratlan oldalakon pedig ezeket kíséri az a 150 fénykép, amelyek közül 70-nel ezelőtt még sohasem találkozhatott az olvasó.

A könyvből a városrész ritkán látott, dunai életét, a nem mindennapi embereket, a vendéglátás pillanatait, a Tabánt megörökítő művészeket és a bontást is megismerhetjük. A „donajegerektől”, az egyik temető kriptájában lakó festőművészen át, Horthy borbélynőjéig sok érdekes figurával találkozhatunk a mindennapok, a hosszas agónia és a tragédiák közepette. Krúdy Gyula, Márai Sándor, Kárpáti Aurél és sok más író narrációjából egy kerek kordokumentum-gyűjtemény áll össze, amiért a Tabán szerelmeseinek érdemes mélyebben is a zsebükbe nyúlni.

EGY FILMSZERŰ IRAMODÁS

A második mű látszólag könnyedebb formában varázsolja elénk az egykori Rácvárost. Szabó Zoltán Attila író, költő, újságíró, kommunikációs szakember szintén 2022-es könyve, A Tabán a világ közepe egy rendhagyó szociográfiai írás. A szerző többnyire itt sem a saját szavaival mesél, hanem íróktól, folyóiratokból, történeti munkákból és évkönyvekből vett idézeteket szóltat sorba: mutassák be ők azt a sok emléket, ami a Tabánhoz kapcsolódik.

A kötet első felének lapjain keresztülvonulnak a tabáni irodalom és képzőművészet óriásai, a sakk- és a beat-élet veteránjai, zenészlegendái, a sportolók, de felvillan az 1810-es tűzvész, az Ördögárok 1875-ös tombolása, a Horváth-kert virágkora és a focipályák világa is. De olvashatunk boszorkányságról, különféle hiedelmekről, az érdeklődők pedig még a sváb krumplisaláta vagy a kávélikőr hiteles receptjeit is fellelhetik a műben. A könyv második, Dosszié című fejezetében a városrészhez kapcsolódó dokumentumok, fényképek, kis csokrárt kapjuk, amelyeket a szerző Tabánról szóló prózai művei követnek.

Az olvasó érzése összességében kicsit az lehet, hogy valaki gyors tempóban végigrobog vele a történelem és a nézőpontok pergő kavalkádján, amit – a sok más vizuális tartalom mellett – Kisteleki Dóra ötletes illusztrációi törnek meg helyenként. Ha elsőre sokalljuk a lendületet, akkor érdemes mértékkel fogyasztani a könyvet, így szilaj vadló helyett megbízható táltosává válik a szöveg, amin biztonsággal barangolhatjuk be a tabáni múlt érdekességeit.

Tari Tamás

Sokszínű kiállítási program novemberben a MáraiKult tereiben

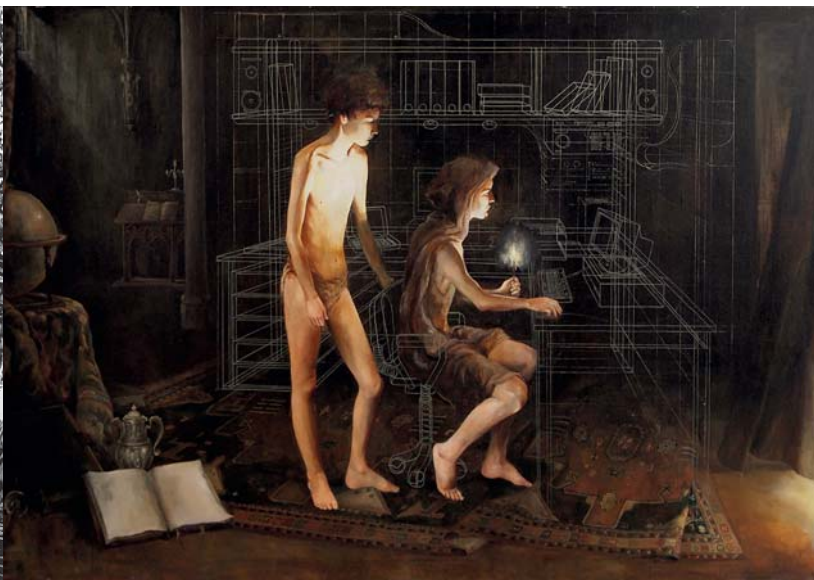
Csanády András: A Tevere szigete (Róma)

A kortárs képzőművészet, a gyűjtés kultúrája és a divatfotózás összefonódása fontos társadalmi és kulturális párbeszédet terem a MáraiKult kiállítótereiben novembertől látogatható tárlatok között. Ezek a témák nemcsak a művészi kifejezés formáit tükrözik, hanem a közösségi identitás, az értékek és a hagyományok megőrzésének lehetőségeit is felvetik. A hónapban négy figyelemre méltó kiállítás várja a látogatókat a MáraiKult kiállítótereiben, amelyek különböző perspektívákból világítják meg a művészet, a fotózás, a gyűjtés és a divat gazdag világát.

November 6-án a Virág Benedek Házban nyílik meg Fejér János számbéki fotóművész „Formák – történetek – funkciók” című kiállítása. A művész, aki tanárként és fotósként is tevékenykedik, különleges lámpaalkotásai révén újraértelmezi a hulladék fogalmát, alkatrészként tekintve rájuk. A művészet eszközén keresztül személyes mitológia és történetmesélés bontakozik ki, amely a múlt tapasztalatait a jövő felé irányítja.

A Tér-Kép Galériában november közepén nyíló „Colligere: kiválasztani és egymás mellé rakni” című tárlat a műgyűjtés filozófiai aspektusait és a hazai gyűjtők motivációit és személyes élményeit mutatja be. A négy jelentős gyűjtemény – Kozák-Stomp Gyűjtemény, Horn Gyűjtemény, Nemeth Collection és Gerendai Károly Gyűjtemény – új perspektívából világítja meg a gyűjtők történeteit. A tárlat kurátora Nagy Nikolett Collette, a témavezető K. Horváth Zsolt társadalomtörténész. A kiállítást Ébli Gábor esztéta, a MOME Design és Művészetmenedzsment szakvezetője nyitja meg.

November 15-től a Várnegyed Galériában Csanády András grafikus- és festőművész életmű-kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők, amelyet a művész 95. születésnapja alkalmából rendeznek meg. A Munkácsy-díjas művész grafikai munkáit bemutató tárlat nemcsak az alkotó életművét, hanem a magyar grafika hagyományait is megjeleníti. A tárlat Révész Emese mű-

Kósa János: Hackerek

vészettörténész megnyitójával indul és 2025. január 18-ig látogatható, lehetőséget adva a közönségnek, hogy felfedezze Csanády erőteljes grafikáit.

A Virág Benedek Házban november 28-tól a Magyar Divat Szövetség Egyesület „Stílus üzenet” című divatfotó kiállítását lehet megtekinteni. A tárlat a divatfotózás múltját és jelenét ötvözi, bemutatva a kerület divatfotóit, ruháit és kiegészítőit és betekintést nyújt a magyar divat sokszínűségébe.

Az I. kerületben elhelyezkedő kiállítóhelyek közelsége és a kapcsolódó szakmai programok lehetőséget adnak arra, hogy a látogatók egy kellemes sétával összeköthessék a különböző tárlatokat, miközben felfedezhetik a városrész gazdag kulturális jelenét és örökségét.

Várnegyed

Divatfotózás
Patz Dóri
modell-lel
Fotó: Tóth József

Mária-szobrok a pestis ellen

Háromszáz éve számos Szentháromság-oszlopot emeltek Budavár-szerte

Budavár oszmánoktól való 1686-os megszabadítása kevés nyugalmat hozott a városra, amelynek még évtizedek kellettek ahhoz, hogy talpra tudjon állni. Alighogy kiszorultak a törökök, jött az első nagy pestisjárvány, amelyet még több is követett a XVIII. század első éveiben. A Rákóczi-szabadságharc végére a pusztulás mélységébe zuhant város, a kurucok ostromzárát 1710-11-ben a pestisjárvány miatt vesztegzár váltotta fel.

A nagy európai járványokért a Xenopsylla cheopis bolhafajta volt a felelős. Csípését magas láz és lágyéki, hónalji csomók („bubók”) kísérték. Kórtani becslések szerint a bubópestis lefolyási ideje akár 37 nap is lehetett. Csak akkor vált fertőzővé, ha a kór megtámadta a tüdőt. Noha a korabeliek nem tudták, mi okozza a betegséget, mégis egyre hatékonyabban alkalmazták az évszázadok alatt felgyűlt tapasztalataikat, amelyeket a karanténok és vesztegzárok óvintézkedéseibe is beépítettek. Budán 1709 őszétől kezdve három olyan év akadt, amikor a város egyes részei vagy egésze hosszú hónapokra karantén alá kerültek. A fertőzés gócpontjának tekintett tabáni külvárost 1709. november elején vonták vesztegzár alá. 1710 áprilisára úgy tűnt, a pestist sikerült megállítani, de korainak bizonyult az öröm, mert a kór megjelent a Rácvárossal szomszédos városrészekben, így a zárlatot a Várra és a Vízivárosra is kiterjesztették. Utoljára 1712 júliusának közepétől rendelték el bő két hónapos zárlatot – sokadikára a Tabánban – a Pergassi kapitány fürdőjében elhunyt néhány pestises miatt – írja Nagy Lajos Budapest története című munkájában.

A fertőzésről kézikönyvet kiadó, Budán praktizáló katonaoorvos, Lorenz Stocker feljegyzései szerint a budaiai erős fejfájásra, szapora pulzusra, hányásra, csillapíthatatlan gyomorégésre, szédülésre, kiszáradásra, hidegrázásra, szokatlan aluszékonyosságra, gyakori orrvérzésre panaszkodtak, kísértő jelenségeként a testen kelések, fekélyek jelentek meg. A kór senkit sem kímélt. „A hatóságok félrevezetésében pedig a polgármester járt az élen, aki megpróbálta eltitkolni lánya betegségét, amihez a jelek szerint a járványorvos nyújtott segédkezet. Az eset azonban kitudódott, a felháborodott, rettegő tanácsosok polgármesterüket családtagjaival együtt vesztegzár alá helyeztették, az üléstermet pedig bezáratták. A tanácsüléseket egészen június 6-ig Zaunockh városbíró várbeli házában kapualjában tartották” – írta Géra Eleonóra Az apokalipszis lovasai Budán (1710–1723) című cikkében.

A járványokat gyakran Isten büntetésének vélték, sokan a szentekhez imádkoztak segítségért, és a kór elvonulását követően is nekik adtak hálát. Ennek leglátványosabb módja a szenteket ábrázoló fogadalmi emlékek felállítása volt, amelyek gyakran Szentháromság-oszlopok formájában öltöttek testet. A XVIII. század elején Budán több ilyen oszlopot is emeltek a helyi polgárok. A mai Szenthá-

A Mária-oszlop napjainkban a Mária téren. Lent a Batthyány tér egyik legkorábbi ábrázolása az emlékművel Binder János Fülöp Budáról készített 1761-es metszetén (19-es számmal jelölve) Fotó: Körösi Tamás

romság térre két emlékművet is állítottak. Az elsőt az 1691-es pestis után nagy viszontagságok árán 1706-ban avatták fel, de az alkotás még akkor sem készült el teljesen. Ezt végül Újlak-
ra, a Felső vásártérre, a mai Zsigmond térre szállították, ahol most is áll. A második, ma is a Mátyás templom előtt található alkotást 1711-re fejezték be.

A mai Batthyány téren, az akkori Bomba téren is állt egy emlékoszlop. A kor egyik legismertebb budai szobrásza, Hörger Antal alkotását lakossági adományokból éppen háromszáz éve, 1724-ben hálaadásul állították a pestisjárvány megszűnéséért. A szobor talpzata azonban hamar megrongálódott, ezért lebontották és 1748-ban átépítették. A szoborcsoportot építkezés miatt 1826-ban az akkori Irma téren állították fel; 1938-ban a megrongálódott alkotást Visnyovszky Lajos faragta át. Később a tér a szoborról a Mária tér nevet kapta. Sajnos az emlék a bontások és áthelyezések miatt sokat szenvedett, gazdag formáját elvesztette és csak egyszerűbb, jelenlegi alakjában maradt meg. A Budavári Önkormányzat beruházásában 2003. augusztus 20-án kapott díszkivilágítást a szobor.

Balogh Roland

Forrás: Wikipédia

A Budavári Rétesvár a családi hagyományra épült ízerődítő

Ha az ember jártában-keltében kicsit megpihen a Tárnok utcai Vízjáték-szobor mellett, egy érdekes, bástyát formázó rekláminstallációra lehet figyelmes, amely a karnyújtásnyira lévő, sejtelmes Balta köz 4-be invitálja az arra járókat. Nem kell megijedni, a zord elnevezés és a félhomályos kis utca a Várnegyed egyik legbarátságosabb vendéglátóhelyét rejt: itt található ugyanis a Budavári Rétesvár, a házias ízek otthona, ahol nem csak az édesszájúak találják meg a számításukat.

Gyerekkorom óta foglalkozom vendéglátással, fonyódi fiúként ez mindig hozzátartozott a nyaraimhoz – kezdett bele történetébe Francsics Péter, a Rétesvár ügyvezetője, akivel a pöttömnyi üzlethelyiség előtti padokon váltottunk néhány szót.

A MŰSZAKI RAJZTÓL A RÉTESSÜTÉSIG

Nem mindennapi, hogy egy, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskolán, elektronikai szakirányon diplomázott fiatalember rétes sütésre adja a fejét, de mint megtudtuk, a balatoni nyarak varázsán és tapasztalatain túl más élmények is állnak a háttérben. A főiskolát követően a multicéges szektorban tett kalandozás után egy hosszabb angliai tartózkodás következett: „Newmarketben szintén a vendéglátásban dolgoztunk a későbbi feleségemmel, egy ötcsillagos szálloda éttermében, mellette pedig intenzíven tanultunk angolul” – mesélte Péter. 2007-ben adódott a lehetőség, hogy kibéreljék a Balta közti üzlethelyiséget, így a multik helyett a rétesbirodalomé lett a főszerep az életükben.

DE MIÉRT PONT A RÉTES?

„Szüleim rengeteget dolgoztak, és emiatt gyerekként engem sokszor bíztak a Niklán élő nagymamámra, aki a kedvemért mindent főzött és süített, amit csak megkívántam. Az egyik

kedvencemet, a rétest is, aminek a készítését eltanultam tőle” – avatott be a titokba vendéglátónk, aki először otthon próbálta az ellesett fogásokat, később pedig ezzel a biztos tudással vágatott bele a rétesezőbe, aminek a mai napig hiánypótló szerepe van a Várnegyedben.

A MAGYAROKÉ A FŐSZEREP

Péter úgy fogalmazott, hogy bár a II. kerületben lakik, mára kisse ő is vári lakossá vált, mert annyi időt tölt itt a Rétesvárnak köszönhetően: „Az üzlet együtt nőtt fel azokkal a környékeliekkel, akik 2007-ben még csak pocaklakók vagy kisgyerekek voltak, mára pedig fiatal felnőtté váltak. Végigkísértük a fejlődésüket, és mi is kicsit részévé váltunk az életüknek” – fogalmazott házigaárdánk, aki szerint a Rétesvár forgalmának nagyjából 60 százalékát a magyarok teszik ki, a helyieknek pedig abban is nagy szerepük van, hogy télen sem csökken a forgalmuk, amikor kevesebb a turista. A tendencia a szezon legerősebb időszakában, tavasszal, illetve húsvétkor is igaz, akárcsak a nemzeti ünnepek alkalmával.

„Mi 17 éve minden nap nyitva vagyunk, ez segített abban is, hogy belopjuk magunkat a helyiek szívébe” – mondta el Péter, aki szerint az élő kapcsolatot az is jól jelzi, hogy rendezvények-

Fotók: Körösi Tamás

re is sokan rendelnek tőlük, a Rétesvárba beugrani pedig rituálévá vált azok körében, akiket rabul ejtett a kínálat.

CSAK SEMMI FORMABONTÁS!

Ennek középpontjában természetesen a rétesek állnak: „Azokat az ízeket készítem és kínálom, amiket a nagymamámtól tanultam. Sok felkérést kaptunk már, hogy csináljunk ananászos, rizses, csokis és ki tudja még, milyen rétest, de én maradok a gyerekkoromban tanultaknál” – szögezte le Péter, hozzátéve, hogy náluk csak a túrós, túrós-barackos, almás-, szilvás-diós, mákos-meggyes és meggyes rétesekre számíthatnak a betérők. De az édesszájúaknak készül itt fahéjas és kakaós csiga, croissant és mézeskalács is.

A sós ételek kedvelőit a káposztás és kapros-túrós rétesek mellett pogácsák és kenyérlángosok csábítják. Az utóbbi alapjául szolgáló kenyér készítését Péter egy hamisítatlan pékmesztől tanulta, erre a nyújtott kenyértésztára kerül a fokhagymás tejföl, feltétként pedig a bacon vagy a paprikás szalámi, lilahagymával és sajttal.

A gluténérzékenységgel küzdők sajnos itt nem járnak jól, de a tejallergiától szenvedők nagyszerűen kiválthatják a csokoládés édességeket a Rétesvár finomságaival.

A MINŐSÉG GARANTÁLT

Péter különösen büszke arra, hogy a kenyérlángoson és pogácsán kívül mindent személyesen készít – az ételek egyébként helyben sülnek, de egy másik üzemegységben is készülnek –, így természetesen az alapanyagokat is saját maga ellenőrzi: „Az, hogy a tészta bekeverésétől kezdve az összes gyümölcs, az összes töltelék végigkóstolásáig én csinálom mindent, hatalmas munka, de így személyesen kezkeskedhetem a minőségért. A végeredmény szempontjából az sem mindegy, milyen savanyú egy meggy, vagy mennyire édes egy alma.”

Kiemelte, hogy az üzletben mindenki különös figyelmet fordít arra, hogy megőrizze a megszokott színvonalat: „A vendégeknek szombat délután is ugyanazt kell nyújtanunk, mint hétfőn reggel.”

KÜZDELMEK ÉS ÖRÖMÖK

A Covid-időszak, bár anyagilag nehéz volt, számos, nem várt pozitívumot is tartogatott: amíg tudtak, nyitva maradtak, a helyi közösség legnagyobb öröme. Amikor pedig tényleg be kellett zárniuk, a szokottnál többet tudtak pihenni, és a családra is jóval több idő jutott, amire nagy szükségük volt a folyamatos pörgés közepette.

A legnagyobb kihívásnak egyértelműen a versenyt nevezte, azonban van, ami bőven kárpótolja a feszes konkurenciaharcért: „Nagy szerencse, hogy a Rétesvár a munkahelyi közösség terén is családias. Már csak azért is, mert a csapatban többen valóban rokonságban állnak egymással, de sok a közeli barát is. Mi tehát munkaerő tekintetében nem küzdünk olyan nehézségekkel, mint amikről országszerte hallani a vendéglátásban.”

Emellett a Rétesvárnak köszönhetően olyan élményekkel is gazdagabb lett, mint a következő történet: „Járt hozzánk egy kedves bácsi, aki fiatalon disszidált Amerikába. Idős korában gyakran hazalátogatott, és mindig eljött hozzánk, mert nagyon szerette a réteseinket. A mákos-meggyes volt a kedvence, mert az édesanyja rétesére emlékeztette, és a gyerekkorát hozta vissza, mikor beleharapott. A visszaútra mindig egy nagy csomaggal vitt a kint élő unokáinak, hogy »tudják milyen volt a dédmama rétese«. Sajnos a bácsi már nincs közöttünk, de tavaly az egyik unoka felkeresett minket, mert, mint mondta, nem mehetett vissza anélkül, hogy ne vinne ő is a családnak egy nagy adag rétest.”

Tari Tamás

BUDA, A HEGYEN ÉPÜLT VÁROS. Várostarténeti sétára hívták a kerületi érdeklődőket az Itthon Otthon Társaság és a Budai Polgári Közösség. A résztvevők a Várban számos érdekességét felkeresték, köztük a Balta köz utcahídját, az egyetlen, középkorból megmaradt Úri utcai lakóházat, a kapualjak ülőfülkéit, és Hatvany Lajos író, kritikus, mecénás Bécsi kapu téri házát. A vezetést a Budapest Történeti Múzeum munkatársa, Kiss Gabriella tartotta.

Fotók: Vadnai Szabolcs

PÉNZMÚZEUM
Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont

NOVEMBERI ÉLMÉNYEK A PÉNZMÚZEUMBAN!

Interaktív, játékos kiállítás, foglalkozások és filmvetítés. Csütörtökönként a független Magyar Nemzeti Bank megalapításáról láthatnak filmet Az Alapítás címmel. A múzeumi élmények mellett az aulában és a Panoráma Teraszon található kávézóinkban várunk mindenkit!

A BELÉPÉS INGYENES! | Hétfő, Szerda és Péntek: 8:00 – 17:00 | Kedd: zárva
Csütörtök: 8:00 – 19:00 | Szombat - Vasárnap: 10:00 – 18:00
Időpontfoglalás: penzmuzeum.hu | ♦ 1122 Budapest, Krisztina krt. 6.

KÖZMEGHALLGATÁS

Időpont: **2024. november 28. (csütörtök) 16.00 óra**

Helyszín: **Városháza aula, 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.**

Kérdéseiket az alábbi e-mail címen várjuk: kozosseghallgatas@budavar.hu

Bolti készpénzfelvétel?

Már létezik! (Csak kevesen tudnak róla)

Egy 2023 nyarán életbe lépett törvény arra kötelezi a bankokat, hogy biztosítsák a kiskereskedők számára az ingyenes bolti készpénzfelvétel technológiai hátterét. Ez a szolgáltatás a vevőknek és az eladónak is kedvező és kényelmes, hiszen a vásárló ATM-ként használhatja a bolti kasszát, a kereskedőnek pedig kevesebb készpénzt kell a pénztárgépben tartania. A szolgáltatás bevezetéséhez nem szükséges befektetés, ám még mindig nagyon kevés kereskedő választotta ezt a megoldást.

Keressük azokat a kerületi boltokat, szolgáltatókat, amelyek már élnek az ingyenes bolti készpénzfelvétel opciójával! Ha Ön is ilyen boltot üzemeltet vagy szolgáltatóként ezt is nyújtja, jelelkezzen az info@varnegyed.hu címen, ugyanis szeretnénk bemutatni a szolgáltatást a kerületi lakosságnak és a helyi kereskedőknek.

FELHÍVÁS

Nemzetiségi önkormányzatok közmeghallgatásai

A közeljövőben több budavári nemzetiségi önkormányzat is közmeghallgatást tart. Alább olvashatók a közmeghallgatások időpontjai.

- ▶ **Budavári Német Nemzetiségi Önkormányzat:**
2024. november 18-án (hétfőn), 11.00 órától
- ▶ **Budavári Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat:**
2024. november 18-án (hétfőn), 17.30 órától
- ▶ **Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat:**
2024. november 19-én (kedden), 10.00 órától
- ▶ **Budavári Roma Nemzetiségi Önkormányzat:**
2024. november 22-én (pénteken), 9.00 órától
- ▶ **Budavári Lengyel Önkormányzat:**
2024. december 2-án (hétfőn), 9.00 órától

A helyszín minden esetben: Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., III. emelet, 319/B. iroda).

További információ: +36-1/458-3015

Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Igényelje a fűtési és a karácsonyi ünnepi támogatást!

A Budavári Önkormányzat a fűtési idényben (október 15. – március 1.) havi 10 vagy 20 ezer forinttal támogatja a kerületben lakcímkártyával rendelkező jogosultakat.

A jogosultság feltételeiről érdeklődjön személyesen az önkormányzati ügyfélszolgálatokon vagy interneten a budavar.hu/szocialis-ugyek oldalon.

A fűtési támogatás március 1-ig igényelhető, az elbírálás a kérelmek beérkezésének sorrendjében történik, és folyamatos. A támogatás annak a hónapnak az első napjától kerül megállapításra, amelyik hónapban a kérelem benyújtásra kerül. A támogatás iránti kérelmet Ügyfélszolgálatunkon keresztül is benyújthatja.

Az I. kerületben lakcímmel rendelkező 80 év feletti, idén 80. évüket betöltő személyek, bizonyos feltételekkel a 65 év feletti, valamint a gyermekvédelmi kedvezményben vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő szülők, vagy saját jogon e támogatásokra jogosult nagykorúak igényelhetik a Budavári Önkormányzat ünnepi, 15 000 forintos egyszeri támogatását. A feltételeket tartalmazó tájékoztatót és kérelemnyomtatványt keresse postaládájában, vagy tájékozódjon a budavar.hu/szocialis-ugyek oldalon.

A kérelem benyújtásának határideje: december 15. Az elbírálás folyamatos.

A kérelem kitöltésében, benyújtásában készséggel segítenek az Ügyfélszolgálati Iroda munkatársai, valamint a 06-1/458-3051, a 06-1/458-3035, vagy a 06-1/458-3033 telefonszámokon is segítséget igényelhetnek a Szociális és Intézménytámogatási Iroda munkatársaitól.

Mit tud kezdeni a mai kor embere az elmúlással?

A haláltól való félelem az egyik legmélyebben gyökerező szorongásunk, a posztmodern társadalom azonban általánosságban nemcsak féli, de tagadni is próbálja az élet végességét. A gyással való megküzdés útja és tempója minden ember esetében más és más, a pszichológus szerint érdemes ezt a nehéz folyamatot tudatosan megélni.

Ernest Becker kulturális antropológus szerint a sebezhetőség és a halandóság érzése alapvető szorongást, sőt rettegést kelt bennünk. Ezért mindenféle stratégiákat találunk ki, hogy elkerüljük halandóságunk és sebezhetőségünk tudatát. A halálnak ez a pszichológiai tagadása Becker szerint az egyik legalapvetőbb hajtóerő, ami az egyéni viselkedésben és az egész emberi kultúrában tükröződik. Sőt, az antropológus szerint a kultúra egyik fő funkciója az, hogy segítsen sikeresen elkerülni a halandóságunk tudatát. A tudatosság elfojtása döntő szerepet játszik az emberek működőképességének fenntartásában – ha folyamatosan tudatában lennénk törekénységünknek, a semmiségnek, amelytől a másodperc töredéke választ el bennünket, akkor egész egyszerűen elvesztenénk a józan eszünket.

A HALÁL TAGADÁSÁNAK KÖLTSÉGE

Annak ellenére, hogy hőiesen próbáljuk elnyomni az elkerülhetetlen gondolatokat, sokan mégis szorongást, depressziót, aggodalmat és negatív érzelmeket tapasztalhatunk: a halálfélelem elkerüléssel való elfojtása ironikus módon még több szorongáshoz vezet. Ráadásul a haláltól való félelmünk valamilyen módon utat talál magának, például saját egészségügyi problémáinkon, egy kedvelt dalszövegen, egy terrortámadás vagy baleset hírének keresztül. Jerome Kagan amerikai pszichológus szerint pedig azért sem érdemes figyelmen kívül hagyni vagy elfojtani a halálfélelmünket, mivel az képes viselkedésünk megváltoztatására készíteni bennünket, és döntéshozatalra kényszeríthet.

A MEGKÜZDÉS LEHETŐSÉGEI

A gyászfolyamat egyénenként eltérő módon zajlik le, mindenkinek megvan a maga tempója, ami segíti a feldolgozásban, a továbbiakban azonban megvizsgálunk néhány fontos szempontot, amely támogathat bennünket a nehéz időkben.

Adjunk teret a gyásznak: Fájdalom, szomorúság, düh, zsidobadság – ezek mind természetes érzések, amikor egy szeret-

Forrás: Fedor Stroganov/Flickr

tünk elvesztésével kell megbirkóznunk. A gyással járó érzelmek megélése az emberi lét része, felismerésük és elfogadásuk pedig a feldolgozás első lépését is jelenti.

Igyekezzünk megőrizni a rutint: Amikor elveszítünk valakit, könnyen háttérbe szorul az önmagunkról való gondoskodás, azonban ilyenkor is fontos, hogy odafigyeljünk elsődleges szükségleteink kielégítésére, mint például az evés, ivás vagy alvás.

Éljük meg vallási nézeteinket: A valamilyen hitrendszerben hívő személyek számára a megküzdésben rendkívül fontos szerepet tölthet be a hit. Hitünknek megfelelően gondolhatunk arra, hogy szerettünk egy jobb helyre került, vagy épp túllépett a földi fizikai jelenlét korlátjain, és akár abban is hihetünk, hogy egyszer majd ismét lehetőségünk lesz a találkozásra.

A halál tehát az egyik legmélyebben gyökerező, alapvető szorongásforrásunk, ugyanakkor ha szembe merünk vele nézni, ha tudatosítjuk, az segíthet bennünket abban, hogy az életünk értelmére és értékeire fókuszáljunk. Ha azonban úgy érezzük, hogy elhatalmasodik rajtunk a szorongás, bátran forduljunk segítő szakemberhez!

Tóth-Ugyonka Krisztina (x)

mindset
pszichológia

Jelentkezzen be pszichológus szakemberünkhöz!

Időpontfoglalás: +36 70 329 8180 ♦ www.mindsetpszichologia.hu

Magunk is tehetünk a demencia ellen

A demencia magyarul szellemi hanyatlást jelent, aminek sok oka lehet, melyek közül a leggyakoribb az Alzheimer-kór. Ez a betegség amennyire gyakori, szerencsére annyira lassan halad előre, évtizedekig tarthat, míg súlyossá válik, és sokat lehet tenni a megelőzés érdekében is. Dr. Prinz Géza, a Neurológiai Központ neurológusa, pszichiáter, infektológus beszélt a témáról.

A DEMENCIA ELLEN SOKAT TEHETÜNK

Az Alzheimer mellett a demencia egyik leggyakoribb oka a vérkeringési eredetű idegsejt pusztulás. A vérkeringési zavarok leggyakoribb formája a mikrovaskuláris károsodás – ez a kifejezés szokott szerepelni az MR leleteken is. Ezek a kis mértékű károsodások már 30-40 éves kortól szaporodni szoktak, és általában egy más ok miatt elvégzett MR vizsgálat során derülnek ki.

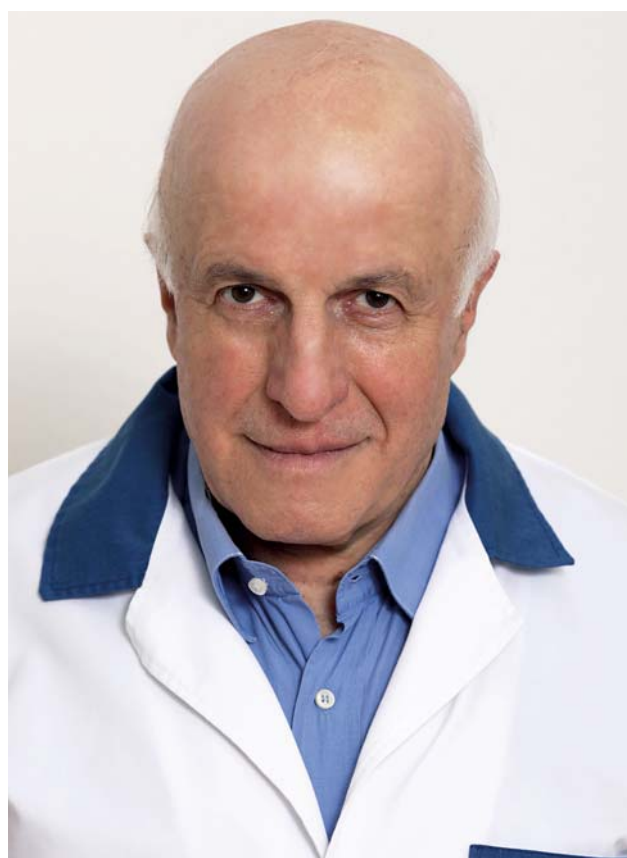
Az agyi károsodások legfőbb hajlamosító tényezője a magas vérnyomás, tehát ha valaki a szellemi hanyatlását akarja megelőzni, elsősorban figyeljen a vérnyomására. Ezen felül érdemes kontroll alatt tartani a cukorháztartást, ugyanis a cukorbetegség hajlamosít a kiserek betegségére mindenütt a szervezetben, így az agyban is. További jelentős szempont a deméntálódás folyamatában az érzékszervek állapota. Nagyon fontos, hogy a látás, a hallás jól működjön, már csak a szellemi frissesség megőrzése miatt is. Közismert, hogy a nagyothalló emberek hajlamosak visszahúzódní a szellemi kihívásoktól és a beszűkült életvitel nem tesz jót a szellemi épségnek. Ugyanez vonatkozik a látásra, a megfelelő korrekciók, az esetleges szűrkehályog műtét, stb. mind hozzájárulnak az agyunk működéséhez.

MILYEN VIZSGÁLATOKRA LEHET SZÜKSÉG?

A demencia kivizsgálásához a neurológiai vizsgálaton túl hozzátartozik a laborvizsgálat – nem csak a vércukorszint, hanem a pajzsmirigy működés ellenőrzése miatt is. A súlyosan alulműködő pajzsmirigy ugyanis rontja az agyi anyagcserét. Ugyanígy a súlyos vérszegénység sem tesz jót az agyműködésnek, hiszen a vörösvértestek nem tudnak elég oxigént szállítani az agykéreghez.

Az agyi elektromos vizsgálat pedig azért fontos része a diagnosztizálásnak, mert van egy ritka, de gyorsan romló formája az idegsejtelhalásnak, a Jacob-Creutzfeld kór, ami a kergemarhakór idején vált ismertté. Ez azon kevés betegségek egyike, amit kizárólag EEG-ből meg lehet állapítani.

„Sokszor látunk olyan EEG eltérést is, ami epilepsziás jellegű, de anélkül, hogy valakinek ún. nagyrohama lenne. Ilyenkor a páciens úgy érzi, mintha csak kihagyna egy pillanatra az agya. Ez az állapot is jól befolyásolható gyógyszerekkel – mondja a szakorvos. – A továbbiakban hasznos lehet a neuropszichológiai vizsgálat, amely az agy részfunkcióit méri fel, amelyek nem biztos, hogy egyformán károsodottak. A sérült funkciók pedig gyakorlással fejleszthetők, a szakember által előírt gyakorlatok segítenek a funkciójavításban.

MILYEN TÜNETTEL ÉRDEMES ORVOSHOZ FORDULNI?

Jellemzően a hatvanas életévekben mutatkoznak az első, enyhe tünetek, amelyek nem feltétlenül arra vonatkoznak, hogy elfelejtünk néhány nevet, nem jut eszünkbe egy adat, kifejezés. Akkor mégis mi számít már gyanús tünetnek?

– Ameddig az adott személy csak saját maga érzi úgy, hogy „dementálódik”, addig nincs nagy probléma, amikor már a környezet is észreveszi, akkor mindenképpen érdemes neurológiai vizsgálaton részt venni – hangsúlyozza dr. Prinz Géza. – A szellemi hanyatlás kivizsgálásának azért van értelme, mert vannak olyan formák, amelyek gyógyszeresen befolyásolhatók. Az Alzheimer enyhébb, középsúlyos formáira van gyógyszer, amely ugyan nem gyógyít, de lassítja a folyamatot, és ezzel értékes, jó minőségű élet éveket lehet nyerni.

(x)

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL

ÜGYFÉLFOGADÁS ÉS TELEFONSZÁMOK

Központi telefonszám: +36-1/458-3000

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 14.00-18.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Péntek: 8.00-12.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Levelezési cím: 1276 Budapest, Pf. 1198
Központi e-mail: hivatal@budavar.hu

ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK:

I. számú:
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Telefonszám:
06-1/458-3030,
06-1/458-3025

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

III. számú:
1014 Budapest, Országház utca 9.
(Közterület-felügyeleti Iroda)
időpont egyeztetés: 06-1/225-7271
vagy kozteruletfelugyelet@budavar.hu

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-16.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.00 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)
Csak előre egyeztetett időpontban!

II. számú:
1013 Budapest, Attila út 65.
Telefonszám:
06-1/225-7276

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

GAMESZ ügyfélszolgálat
1011 Budapest, Iskola utca 16.
Telefonszám:
06-1/225-2440
06-1/225-2450

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.00
Kedd: 8.00-16.00
Szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-16.00
Péntek: 8.00-13.00
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Visszahozni a filmklubok közösségi élményét

Ingyenes dokumentumfilm-vetítések szerdánként a Tabán Moziban

Amolyan Kárpát-medencei barangolásként is felfogható az idén 30 éves Dunatáj Alapítvány filmstúdió ingyenes dokumentumfilm- sorozata a Tabán Moziban. Az alapítvány elnöke, Péterffy András filmrendező lapunknak elmondta, a vetítésekkel feléleszténék azt a filmklubos hagyományt, amiért ő évtizedeken át egyetemi tanárként és filmesként egyaránt sokat tett.

A Kárpát-medence felfedezése címmel indult el az a dokumentumfilm vetítés sorozat, amely a Dunatáj Alapítvány eddigi négyszáz, főként dokumentumfilmes munkáiból válogatott. Mivel a filmklub szervezői kronológiai vagy tematikus megközelítés nélkül válogattak az elmúlt 30 év filmalkotásaiból, ezért térben és időben érzékelhető némi csapongás az alkotások között. „Zömmel az elcsatolt területeken – Erdélytől a Felvidékig minden irányban készültek a dokumentumfilmjeink, de az egész Kárpát-medencét bebarangoljuk, ezzel is megmutatva, miként kapcsolódik össze a magyar kultúra. Képet szeretnénk adni arról, hogy mi mindennel foglalkozott a stúdióhoz tartozó 50 filmes az elmúlt harminc év alatt” – fogalmazott Péterffy András. Hozzátette azt is, elsősorban történelmi, kisebbségi, néprajzi, szociológiai témákat érintenek a dokumentumfilmek által vázolt helyzetek, amelyeket jobbra a közszolgálati televízió gyártottak.

A Tabán Mozi azért is különösen fontos az alapítvány filmeinek, mert több hagyományt éleszt fel a filmstúdió életéből: a Tabánban, a Petőfi Sándor Gimnáziumban szervezték egykor a nagy érdeklődésre számot tartó Petőfi filmklubot. De nemcsak ez a találkozó volt sok éven át az első kerületben: maga a stúdió is a Mészáros utcában alakult meg. Mára ezeknek a filmkluboknak a kultusza elhalványult, mert valamikor a kilencvenes években elkezdett mérséklődni az érdeklődés a filmélmény közösségi megélésére. „Az internet elterjedése építette le a filmklub közösségeket, mostanra azonban megint látható egy igény, hogy újrateremtjük ezt a tradíciót. Szeretnénk a közös filmnézés utáni gondolatcsere élményét visszahozni a Tabán Moziban” – mondta Péterffy András.

Szerdánként kora estétől két filmet láthat a közönség a Tabánban, ezt követően pedig alkalom nyílik beszélgetésekre az alkotókkal.

November 6-án, 17 órakor az első film Uhrin Tamás: Föl a motorra, és adjad neki című munkája lesz. A film az NDK és Magyarország között 1967-ben létesült munkaerő együttműködés időszakába visz vissza, amikor több

16-20 év közötti magyar fiatal utazott az „endékába”. Tapasztalatot szerettek volna szerezni, nyelvet tanulni és kalandozni. Hivatalos ideológia is járult hozzá, mégpedig az, hogy a fiatalok ápolhatják és erősíthetik a magyar és a német nép barátságát, gazdagíthatják a proletár nemzetköziség érzését. Nem ritkán a keletnémet állambiztonság, a Stasi figyelme is követte őket.

Ezt követően, 18.45 órakor Nóvó Béla: Pátria Nostra című filmjét vetítik majd, amely az 1956-os forradalom után mindenfelé sodródó kamaszok nyomába megy. Az itthon is harcoló fiatalok közül, mintegy ötszázán öt év múlva beálltak a Francia Idegenlégióba. Sorsuk sokféleképpen alakult: egyesek eltűntek, mások viszontagságos módon hazajutottak, de voltak, akik 20-25 évig szolgáltak idegenben.

November 13-án, 17 órakor Tóth Péter Pál: Védőőrizet I-II. című munkájával indul a klub. A film a náci koncentrációs táborokba került politikai foglyokkal foglalkozik.

A filmklubot Budavár Önkormányzata a Nemzeti Kulturális Alap és a Német Kisebbségi Önkormányzat támogatja.

Szilléry

TERÁPIA

T	E	S	C	E	E	G	Y	K	E	R
J	Í	T	É	S	S	T	É	S	N	Z
A	H	A	C	H	I	L	E	I	Á	N
H	Ü	M	M	Ö	G	P	Z	D	I	É
Ó	Z	K	A	Ü	T	L	O	L	C	H
S	M	A	E	O	S	L	O	G	N	A
K	É	L	M	E	E	Z	O	S	E	I
K	K	B	É	L	A	L	A	Á	U	Y
I	O	A	I	G	A	D	U	K	Á	T
L	B	A	R	B	I	H	Á	T	B	A
K	E	L	É	F	K	Ó	P	I	U	M
N	T	Ó	Z	O	S	Z	Ú	R	E	M

Keresse nyolc irányban a megadott szavakat az ábrában, és húzza át őket! A fel nem használt betűkből a poént olvashatja össze!

Két barát beszélget:

– A héten voltam pszichiáternél. Rajzolt nekem egy bárányt és azt mondta, hogy őrizzem amíg vissza nem jön – mondja az egyik.
– És erre te?
– Rajzoltam ...!

ABLAK	EMLÉK	MŰSZAK
ANGOL	ENCIÁN	NÉHAI
BALOG	FRAKK	ÓPIUM
BARBI	GAZOLIN	PÓKFÉLE
BIBÉS	HALMAZ	RITKÁS
CHILEI	HÁTBA	RÚZSZOÓ
CSIPOG	HÜMMÖG	SÓHAJ
DUKÁT	KLIKK	TOMBOL
ECSET	LÉGIÓ	TUSOL
ELODÁZ	MATYI	

	A-VE PÁRJA	SÉRTET- LENÜL	ILYEN CSAPAGY IS VANI	CUKRASZ- SÜTEMENY	LOCOMOTIV - EGYKORI ZENEKAR	HOSSZÚ IDŐSZAK	ELHANTOL ELFÖLDEL	BUTÁCSKA LANY	A HOSSZÚ- SÁG JELE	... NAGY MÁRIA; SZINESZNO	INDULAT- SZÓ	SZÍNVOHAL	
A POÉN 2. RESZE													D
A TIZEN- KÉT TANIT- VÁNNYAL KAPCSO- LATOS									USA- TAGALLAM EZEN A HE- LYEN (NEP.)				
	ELLENŐR (RÖV.)				KESZTET VALAMIRE						NÉMA VILI!		
	A POÉN 1. RESZE				ESZAK- OLASZ TŐ						HEKTOL- TER (RÖV.)		
SZAMOJÉD NÉP					KEMENCE- PADKA ÖSSZE- DAS SZAVA					PÁTRIA INVERZ (RÖV.)			
ÁGVÉGI		HEGY- CSÚCS					BUTOR- TÍPUS					AZ OXIGÉN VEGYJELE	
		DÖRZSÖL- VE ELVAG					KAGYLÓ KÖZEPÉI					GÖRÖG TENGER	
ANGOL HELYESLÉS				BEZSÍROZ MAGYAR AUTOJEL							NÉMET BETŰK!		
											SORS		
PÉLDÁUL (RÖV.)			A POÉN 3. RESZE										R
REGÉNY SZERZŐJE										TOMMY- JONES; SZINESZ			
TITKON FIGYEL										NÉMET EGY			
LELTÁRI SZÁM (RÖV.)										AZ IDŐ JELE		DÉL ÉSZAKI FERÉNYEV	
A MÁSIK DOLGOT										AMERIKAI IRO (EDGAR ALLAN)			
ELŐTAG- KÉNT: ÚJ										KETTŐN ... A VASÁR			
VASÚTI TALPFA				AZ OLT MEDRE!	NÖVÉNYT LOCOL	RETESZ- AJTON	FEJETLE- NÜL VED!	PISZOK, SZENNY	A HIMNUSZ ZENE- SZERZŐJE (FERENC)	ALBÁN PENZ	ITTEN VANI		
TEMPUS		UDVARIAS AZ EGYIK ÉTEKEZÉS										FÉLRE! KÖNNYŰ, NYÁRI CÍFÓ	
... A KE- ZEKKEL!				MAGYAR KÖZJOGI MELTÓSÁG						ZENEI FELHANG			
				SORS!						SZAPPAN- MÁRKA			
KALIBER, ÜRMÉRLET			STRASSE (RÖV.)				KÖNNYŰZE- NEI STÍLUS					... ARANY- EMBER (JOKAI)	
			LIBA MONDJA				SENŐR (RÖV.)				NÉMET Ó		
AZ UTOL- SÓ						BERTALAN KORMÁNYFŐ VOLT UTCA							
A								KÁRTYA- JÁTEK					

Supply

Írja be a sorokba és oszlopokba egytől kilencig a számokat, de úgy, hogy a sorokban, az oszlopokban, és a 3x3-as kis négyzetekben minden szám csak egyszer szerepelhet!

	2					1		
9			6		4		5	
					1	4		3
6					8		4	
			4		6	1		
	1					9	3	
	7	8						
		2				7		
1						3	6	

		8		1		3
				4	8	
			3	2	1	
	2		4		5	
7		5		8		
9					2	
8			7		2	
3					5	
6					3	9

	9			8	6	3	
			9		5		
	7			1		4	
5		1			4	9	
3			4				2
				5			
			6				
						2	
6		7	2	3			

SZÖKERESSO: ... egy kerítést és hazamentem

Megfejtések - SKANDINAV: - Egy pillanat, tovadassz ur, vegig kell gondolnom, hogyan vegrendelkezzem!

Megtalálja a Várnegyedét online is:

varnegyed.hu

facebook.com/varnegyed

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A MÁRAIKULTBAN

Maminbaba

Lindy Hop (swing)

Kerekítő foglalkozás

Hatha jóga

Tahiti tánc

Minden hétfő és szerda 18:00–19:20

Ez a táncóra azoknak a nőknek szól, akik szeretnék a polinéz szigetvilág életvidám, energikus táncaival megismerkedni.

Az első óra ingyenes.

Elérhetőség: info@tahititanc.hu és www.tahititanc.hu

Kerekítő foglalkozás Bogdán Dórával

kedd 10:00–10:30 Kerekítő Mondókázó (0–3 év)

kedd 10:45–11:30 Kerekítő Manó Torna (1–3 év)

Ölbéli játékok a Kerekítő mondókáskönyv-sorozat játékaik nyomán, hangszerjátékkal, dalokkal.

Óradíj: 2.800 Ft • Bérlet: 13.000 Ft / 5 alkalom

Elérhetőség: www.kerekito.hu +36 30 205 5703

Szenior örömtánc

kedd 14:00–15:00

A Szenior Örömtánc nem tánciskola időseknek, hanem közösségi, társasági tánc.

Óradíj: 1.500 Ft

Elérhetőség: Csókás Viki: csokasviki.23@gmail.com, +36 20 777 6434

Alakformáló konditorna

kedd és csütörtök 17:00–18:00

szerda és péntek 9:00–10:00

A jó erőnlét, a hajlékonyság, az egészség és a harmónia érdekében különféle izomgyakorlatok minden korosztálynak!

Óradíj: 2.000 Ft

Elérhetőség: Tóth Ildikó: fecske.torna@gmail.com

Maminbaba: Fitness – Hordozás – Közösség csütörtök 10:00–11:00

A Maminbaba hordozós latin fitness egy igazán szórakoztató, mégis intenzív, csinosító mozgásforma kisbabás és várandós anyukák számára babahordozási segítséggel.

Óradíj: 3.500 Ft • Bérlet: 10.000 Ft / 3 alkalom

• 15.000 Ft / 5 alkalom

Elérhetőség: Horváth-Kostka Zsófia, kostkasz@gmail.com

Hatha jóga 40+ korosztálynak csütörtök 18:30–19:30

Minden ember megérdemli a testi – lelki nyugalmat, az erőt, amit megkaphat a jóga gyakorlása által.

A résztvevők idős korban is hajlékony, egészséges testnek örvekedhetnek.

Óradíj: 3.000 Ft

Elérhetőség: Hidvégi Eszter: +36 30 971 0055

Budavári Mozgássérült Szervezet klubnapja minden hónap első keddjén 14:00–16:00

Az I. kerületi Mozgássérültek Klubja – akadálymentesített környezetben – minden hónap első keddjén tartja klubnapját, mely lehetőséget teremt a tagok számára, hogy sorstársaikkal kapcsolódjanak.

A belépés díjtalan!

Elérhetőség: dr.szalko.anna@gmail.com

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

További részletek a www.maraikult.hu weboldalon.

MittelCinemaFest 2024

XXII. OLASZ FILMFESTIVÁL

November 8-16. Budapest
Puskin és Tabán mozi

puskinmozi.hu | tabanartmozi.hu

CINECITTÀ

PUSKIN[®]
mozi

Tabán[®]
mozi